

Oświadczenie dyrektora Hyndley'a

Eksport węgla polskiego poważną konkurencją dla Anglii

LONDYN 13.1 (BS). Wzrastający eksport węgla polskiego stanowi coraz groźniejszą konkurencję dla węgla brytyjskiego na rynkach zagranicznych — oświadczył dyrektor brytyjskiego państwowego przemysłu węglowego lord Hyndley.

W przemówieniu swym Hyndley przedstawił szereg danych statystycznych, obrazujących produkcję węgla w Wielkiej Brytanii, z której wynika, że Anglii nie udało

się osiągnąć w roku 1948 normy produkcji węgla w wysokości 200 milionów ton. Zdaniem mówcy produkcja węgla w roku bież. powinna wynieść 210 — 215 milionów ton, Hyndley

wyraził jednak wątpliwości, czy nawet przy zwiększeniu wydobycia węgla, Wielka Brytania będzie w stanie wyeksportować 23 miliony ton, do jakiej to ilości zobowiązała się na podstawie umów w ramach ERP, ze względu na wzrastające zapotrzebowanie na węgiel na rynku wewnętrznym.

Omawiając problemy eksportowe Hyndley przytoczył opinie brytyjskich ekspertów węglowych, zdaniem których węgiel angielski przeznaczony do produkcji gazu i opałania lokomotyw jest bardziej odpowiedni do tych celów, niż węgiel polski. Z drugiej strony eksperci stwierdzają, że w innych gatunkach węgla konkurencja z Polską jest bardzo ciężka, gdyż Polacy dostarczają lepszy i czystszy produkt.

W obronie interesów klasy robotniczej

Carrigan ostro krytykuje antykomunistyczną kampanię kierownictwa TUC

LONDYN, 13.1 (PAP). Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego egzekutywy partii komunistycznej Peter Carrigan, występując na wiecu w Holborn poddał surowej krytyce kampanię antykomunistyczną rozpętaną przez kierownictwo brytyjskich związków zawodowych.

Mówca podkreślił łączność, jaka istnieje między tą kampanią a podobną akcją konserwatywnej partii i prasy. Stwierdził on ponadto, że przesładowania polityczne w brytyjskim ruchu zawodowym rozpoczęły się po zaaranżowaniu odpowiedniej kampanii w Ameryce.

Komuniści — stwierdził mówca — są przeciwnikami planu Marshalla właśnie dlatego, że plan ten osłabia sytuację gospodarczą Anglii, prowadzi do katastrofy ekonomicznej i stanowi system tarczowania Europy pod płaszczykiem „pomocy”.

Polityka kierownictwa TUC — podkreślił mówca — jest sprzeczna z interesami klasy robotniczej i ruchu zawodowego Wielkiej Brytanii. Komuniści protestują przeciwko zamrażaniu płac, zwalczają wzrost zysków kapitalistów, domagają się budownictwa mieszkań i demobilizacji robotników.

Carrigan dodał, że nie ma bardziej lojalnych członków związków zawodowych niż komuniści. Przypomniał on zasługi tak wybitnych przywódców brytyjskiego ruchu zawodowego jak Arthur Horner i inni przedstawiciele partii ko-

munistycznej, którzy umiejętnie bronią interesów klasy robotniczej. Tymczasem prawnicze kierownictwo TUC uchyla się od ochrony tych interesów.

Domagając się przestrzegania zasad demokracji w ruchu zawodowym, mówca wezwał na zakazanie robotników brytyjskich do walki przeciwko przesładowaniom politycznym, uprawianym przez Kongres Brytyjskich Związków Zawodowych.

Delegaci CIO — zwolennikami „szybkiej akcji”

Obawy TUC przed protestem mas przeciwko rozbiću Światowej Federacji Zw. Zaw.

LONDYN, 13.1 (PAP). Toczą się tu od wtoru narady przedstawicieli CIO z przedstawicielami brytyjskiego Kongresu Związków Zawodowych (TUC). Przedmiotem narad jest ustalenie planu akcji rozbięcia Światowej Federacji Związków Zawodowych. Wysłannicy CIO nalegają na przeprowadzenie „szybkiej akcji”. Przedstawiciele kierownictwa brytyjskich związków zawodowych so lidaryzują się wprawdzie w zasadzie ze stanowiskiem rozbięzcy amerykańskich są jednak podobno zwolennikami bardziej ostrożnej taktyki. W Londynie podkreśla się, że jednym z głównych powodów tej ostrożności kierownictwa brytyjskich związków zawodowych jest obawa

Za występowanie przeciw zależności Anglii od USA

Lord Beaverbrook wykluczony z partii konserwatywnej

LONDYN, 13.1 (BS). — Lord Beaverbrook, potężny władca prasy bry-

tyjskiej (należy do niego wielki konserwatywny wydawca, między innymi, „Daily Express”, 4.000.000 nakładu, i „Evening Standard”) został wykluczony z szeregu członkówskich przez partię konserwatywną.

Lord Beaverbrook opublikował wiele artykułów, w których występuje przeciw zależności Wielkiej Brytanii od USA. Beaverbrook jest zwolennikiem polityki „Imperium przede wszystkim”.

„Daily Worker” podkreśla, że TUC nie otrzymał od brytyjskiego ruchu związkowego mandatu, który upoważniałby go do wycofania się ze Światowej Federacji Związków Zawodowych.

Opozycja w rządzie brytyjskim przeciw polityce Bevena?

LONDYN, 13.1 (PAP). W środę odbyło się posiedzenie gabinetu brytyjskiego, w czasie którego — jak twierdzą w londyńskich kołach dziennikarskich — omawiano m. in. sprawę projektowanych zmian w składzie rządu.

Zmiany te zapowiadano jeszcze przed końcem roku ubiegłego. Celem ich jest naprawienie mocno nadwyrężonej głośnym procesem o nadużycia opinii rządu Partii Pracy.

W dalszym ciągu utrzymuje się przekonanie, że minister obrony narodowej Alexander, otrzyma dymisję. Jak zwykle, w przeddzień zmian w łonie rządu, pojawiają się pogłoski o możliwości ustąpienia Bevena.

Strajki protestacyjne robotników

Obniżanie produkcji i zmniejszanie płac we Włoszech

RZYM, 13.1 (PAP). Metalowcy prowincji mediolańskiej przerwali 12 bm. na 2 godziny pracę i odbyli masowe wiece, protestujące przeciw systematycznemu obniżaniu produkcji w największych fabrykach metalurgicznych, jak Caproni, Magneti-Marelli i Saffar a w szczególności Breda, gdzie wytwórczość obniżyła się o 90 proc., jak to przyznają nawet dzienniki rządowe.

We wszystkich tych fabrykach pracodawcy przeprowadzają ciągle re-

dukcje i starają się obniżyć płace pod pretekstem, iż należy zmniejszyć koszty produkcji.

Rozpoczęcie obrad polsko-czechosłowackiego komitetu społecznego

PRAGA 13.1. (PAP) W Pradze rozpoczęły się 13.1.1949 obrady mieszanej czechosłowacko-polskiej komisji, poświęcone zagadnieniom społecznym. W obradach biora udział ze

Premier Cyrankiewicz wręcza prof. K. Dunikowskiemu nagrodę państwową za twórczość plastyczną w roku 1948. (patrz sprawozd. na str. 3)

Twórcom piękna...

Fala strajków we Francji

Duclos przedstawia projekt ordynacji wyborczej do samorządu

PARYŻ, 13.1 (PAP). Jacques Duclos złożył w Zgromadzeniu Narodowym projekt ordynacji wyborczej w wyborach samorządowych, wyznaczonych na 20 i 27 marca r.b. Projekt Duclosa przewiduje:

- 1) każdy kanton wybiera 1 radcę w głosowaniu większościowym w jednej turze. Kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów zostaje wybrany;
- 2) ponadto w dodatkowym głosowaniu proporcjonalnym zostaną wybrani

radcy w liczbie równej ilości kantonów francuskich.

Projekt Duclosa stanowi więc połączenie zasady proporcjonalności i głosowania większościowego. Dotychczasowa ordynacja wyborcza przewidywała wybór jednego radcy na kanton w głosowaniu większościowym w 2 turach. Należy zaznaczyć, że MRP wypowiada się za zasadą proporcjonalności.

W dniu 12 stycznia 20 tysięcy metalowców w Marsylii przystąpiło do 24-godzinnego strajku ostrzegawczego. Metalowcy domagają się podwyżki płac.

Delegacja metalowców paryskich została przyjęta przez szefa gabinetu ministra pracy i wysunęła żądania: 250/00 owej podwyżki płac, automatycznej rewizji zarobków z chwilą wzrostu cen, podpisania zbiorowych układów pracy, oraz podatku wyrównawczego w wysokości 650 franków miesięcznie na pokrycie podwyżki komornego.

Uzasadniając swe żądania, delegacja podkreśliła, że płace wzrosły przeszło 8-krotnie w stosunku do 1938 r., a ceny prawie 20-krotnie.

Na skutek protestów górniczych policja zwróciła związkom zawodowym w Anzin 750 tysięcy franków, zabranych przed tygodniem podczas rewizji. Uwięzieni w Isoire górniczy z Combelle i St. Florine rozpoczęli głodówkę, protestując przeciw nieodpowiedniemu traktowaniu ich przez władze więzienne.

Amerkańscy robotnicy portowi przekazali na fundusz solidarnościowy 1.000 dolarów (300 tysięcy franków). W liście wystosowanym do Federacji górników francuskich, amerykańscy robotnicy portowi podkreślili swoją solidarność z towarzyszącymi francuskimi.

Parlamentarna grupa komunistyczna złożyła w Zgromadzeniu Narodowym projekt ustawy amnestyjnej dla wszystkich górników, skazanych wyrokami sądowymi za udział w ostatnim strajku.

Robotnicy portowi Dunkierki odbyli strajki protestacyjne w momencie rozpoczęcia procesu sądowego przeciw 12 kierownikom związkowym.

Pracownicy urzędów ministerstwa odbudowy w północnej Francji wypowiedzieli się za strajkiem nieograniczonym. Pracownicy żądają nowego zaszerzowania.

Prasa radziecka i rumuńska o posiedzeniu Sejmu R. P.

MOSKWA, 13.1 (PAP). Cała prasa radziecka zamieściła sprawozdania z obrad ostatniej sesji Sejmu. Dzienniki cytują obszernie exposé premiera Cyrankiewicza, oraz przytaczają zasadnicze punkty sprawozdania ministra skarbu Dąbrowskiego.

BUKARESZT, 13.1 (PAP). Dzienniki bukareszteńskie zamieściły obszerny wyjątek z exposé premiera Cyrankiewicza i z przemówienia ministra Dąbrowskiego, podkreślając ustępy o zacieśnieniu przyjaźni ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, a w szczególności z Rumunią.

Wielka manifestacja w Tiranie

w 3-lecie Republiki

TIRANA, 13.1 (PAP). — Z okazji trzeciej rocznicy ogłoszenia republiki ludowej Albanii, zorganizowano na Placu Skanderbega w stolicy kraju wielką manifestację, w której uczestniczyło 20 tys. mieszkańców Tirany. Mówcy przedstawili zgrzeszonemu osiągnięcia Albanii w różnych dziedzinach życia przemysłowego, gospodarczego i kulturalnego na przestrzeni ubiegłych lat.

na widowni MIEDZYNARODOWEJ Etapy podboju

Od chwili zakończenia wojny Amerykanie „inwestowali” w Chinach pod postacią pożyczek i pomocy na cele wojenne 4,3 miliarda dolarów. Mianowicie te miały umocnić panowanie Czang-Kai-Szeka, jako strażnika amerykańskich interesów na Dalekim Wschodzie. Były to więc imperialistyczne inwestycje, które miały się dobrze rentować tak pod względem gospodarczym jak i politycznym. Już traktat „przyjaźni, handlu i nawigacji” zawarty między rządem chińskim a Stanami Zjednoczonymi w dniu 4 listopada 1946 r. dawał kapitalistom amerykańskim w ramach polityki tzw. „otwartych drzwi” wolną rękę w eksploatacji Chin. Zasadniczo traktat przewidywał wzajemność, ale faktycznie wobec ekonomicznej przewagi partnera amerykańskiego, wychodził tylko na korzyść Stanów Zjednoczonych. Amerykańscy kapitaliści mogli więc na zasadzie traktatu prowadzić „działalność: handlową, przemysłową, naukową, wychowawczą, religijną...” oraz „nabywać na własność, nabywać w posiadanie, budować, wynajmować lub użytkować nieruchomości”.

Strona amerykańska uzasadniała swoje stanowisko dążeniem do wprowadzenia i utrzymania „wolnego handlu”. Nie w tym nowego. Już 101 lat temu w odczycie wygłoszonym w Klubie Demokratycznym w Brukseli dnia 9 stycznia 1848 r. Marx wyformułował, że zasada „wolnego handlu” jest tym narzędziem, przy pomocy którego bardziej uprzemysłowione kraje chcą zdobyć rynki światowe, eliminując taryfy celne. Anglia używała tej zasady wobec protekcjonizmu ochraniającego rodzacy się przemysł amerykański. A obecnie Stany Zjednoczone wszędzie tam, gdzie można zdobyć nowe rynki zbytu.

Wpływy natury ekonomicznej pod budowane są penetracją wojskową. I tak w październiku 1947 r. rząd Czang-Kai-Szeka upoważnił Stany Zjednoczone do utrzymywania wojskowych baz w Chinach, zrzekając się tym samym jednego z najważniejszych warunków swej suwerenności. Po tym poszły inne keneceje. Rząd Czang-Kai-Szeka zwołał zupełnie albo w znacznej części 110 rodzajów towarów amerykańskich od opłat za wóz do Chin. Dnia 27 października 1947 r. podpisano umowę o „pomocy” dla Chin, na zasadzie której rząd Stanów Zjednoczonych otrzymał prawo ustanowienia w Chinach swojej misji wyposazonej w bardzo duże uprawnienia kontrolne. Umowa dotycząca tzw. funduszu wychowawczego z dnia 10 listopada 1947 r. oraz umowa o współpracy kulturalnej z dnia 24 listopada 1947 r. dały Stanom Zjednoczonym decydujący wpływ na sprawy wychowania i kulturalnego rozwoju Chin. Dnia 8 grudnia 1947 r. Czang-Kai-Szek zawarł umowę z rządem Stanów Zjednoczonych, która upoważniła wojskowe władze amerykańskie do nadzoru i prowadzenia szkolenia w chińskiej marynarce wojennej.

Następnym etapem było podpisanie umowy regulującej sposób wydatkowania sumy 400 milionów dolarów amerykańskiej „pomocy” dla Chin. Umowa ta podpisana 3 lipca 1948 r. dała Stanom Zjednoczonym decydujący głos w sprawach finansowych waluty, handlu zagranicznego Chin i w konspektywacji w każdej dziedzinie chińskiego życia gospodarczego. Nadto Stany Zjednoczone na mocy tej umowy otrzymały dostęp do surowców chińskich ważnych z wojskowego punktu widzenia.

Charakterystyczna jest umowa z dnia 5 sierpnia 1948 r. zawarta w formie wymiany not dyplomatycznych. Treścią tej umowy jest powołanie do życia chińsko-amerykańskiej komisji dla spraw odbudowy rolnictwa. Zdawałoby się, że pod tą niewinną nazwą nie może się kryć już żaden imperialistyczny interes. Przeciwnie. Artykuł trzeci tej umowy zobowiązuje stronę chińską do „konsultowania Stanów Zjednoczonych w sprawie reformy rolnej”, art. 5 do składania sprawozdań z przedsięwziętych akcji, wliczając w to rozrachunki z wydatkowanych funduszy. W art. 6 amerykańscy członkowie komisji dla spraw odbudowy rolnictwa zostali powołani do pracy przy amerykańskiej ambasadzie, i zapewnią im „wszystkie niezbędne, przysługujące ame-

rykańskiej ambasadzie w Chinach”. Niezależnie od tych wszystkich umów, pod pozorem ułatwienia rozdawnictwa amerykańskich „darów”, rząd Stanów Zjednoczonych otrzymał prawo żeglugi na rzecze Yangtse.

Zadanie kontroli nad wykonaniem tych umów poruczone t.zw. doradcy, Arturowi N. Young w ministerstwie skarbu oraz Roscoe Pound w ministerstwie sprawiedliwości.

Tak, w największym skrócie przedstawia się akcja imperializmu amerykańskiego w Chinach. Jak pająk muchę, tak kapitaliści amerykańscy omotali naród chiński. Stworzono misterną siatkę imperializmu dolarowego na Dalekim Wschodzie, której jednym z głównych punktów miały być Chiny.

Rezultat jest jednak inny niż oczekiwano.

Pociągi ewakuacyjne pełne, pasek na miejscu w samolotach, którymi w pełce przed nacierającą armią ludową uciekała członkowie rządu i popiecznicy reżimu. Liga Demokratyczna w Chinach podkreślając swą rolę i chęć współpracy z wszystkimi narodami świata, wyrażała równocześnie imperialistyczne wpływy i przewagę, wyzyskiwa i eksploatację narodu chińskiego.

Pod przewodnictwem Komunistycznej Partii Chin i jej przywódcy Mao Tse-Tunga, armia ludowa, licząca ponad trzy miliony ludzi, wyzwoliła tereny zamieszkiwane przez blisko 200 milionów ludzi. 200 milionów Chińczyków wchodzi na nową drogę życia.

STEFAN CZARNY

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa w sprawie Indonezji

Malik oskarża USA i Anglię o popieranie agresji holenderskiej

NOWY JORK, 13.1 (PAP). Na wtorkowym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w sprawie Indonezji, złożył oświadczenie delegat amerykański Jessup. Stwierdził on, że — zdaniem rządu amerykańskiego — Holendrzy pogwałcili Kartę Narodów Zjednoczonych i zlekceważyli otwarcie rozkaz Rady Bezpieczeństwa zaprzestania ognia w Indonezji. Delegat amerykański domagał się ewakuacji wojsk holenderskich z Indonezji oraz przeprowadzenia tam wolnych wyborów. Ewakuacja ta — zdaniem Jessupa — ma jednak nastąpić dopiero po „przywróceniu ładu i bezpieczeństwa” w Indonezji. W ten sposób Stany Zjednoczone, po mimo pozornego potępienia Holandii, zgadzają się na dalsze pozostawanie jej wojsk kolonialnych w Indonezji do chwili, kiedy uzna to za wygodne.

Przedstawiciel Norwegii — Moe potępił również Holandię. Delegat radziecki — Malik oskarżył Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone o poparcie agresji holenderskiej w Indonezji. Podkreślił on, że anglo-amerykańska większość w Radzie sprzeciwiała się swego czasu projektom radzieckim, których realizacja uniemożliwiłaby wznowienie działań wojennych w Indonezji. Zdaniem delegata ZSRR rapasę holenderską nastąpiła za cichą zgodą innych państw kolonialnych.

Według doniesień korespondentów prasy amerykańskiej z Azji, wydarzenia w Indonezji odbiły się niesłychanie szerokim echem na terenie całej Azji — od Indii po Japonię. W krajach azjatyckich doszło do szeregu publicznych wystąpień, w których zmanifestowano sympatie proindonezyjskie, a wrogie na stroje wobec mocarstw kolonialnych.

Korespondenci amerykańscy poświęcają wiele uwagi zwołanej przez Fandit Nehru do Nowego Delhi konferencji niektórych krajów azjatyckich w sprawie Indonezji. Akcja dyplomatyczna Nehru śledzona jest uważnie zarówno w Waszyngtonie, jak i w Londynie, przy czym — według pewnych wiadomości — rząd indyjski pozostaje w kontakcie ze Stanami Zjednoczonymi w związku z zapoczątkowaną przez siebie akcją.

W depeszy z Batawii, agencja France Presse podaje doniesienia tajnego radia republikańskiego na temat żywej działalności partyzantów indonezyjskich w zachodniej i środkowej części Jawy. Policja i

Wstrzymanie publikacji sprawozdania „Komitetu Humphreya”

Harriman usiłuje zlikwidować sprzeczności i opory państw marshallowskich

LONDYN 13.1 (PAP). — Z Waszyngtonu donoszą, że Departament Stanu wstrzymał publikację sprawozdania t. zw. Komitetu Humphreya w sprawie odszkodowań z Niemiec. Jak wiadomo Komitet ten, złożony z przemysłowców amerykańskich zaleca wstrzymanie rozbiórki większej części niemiecko-zachodnich zakładów przemysłowych, przeznaczonych na odszkodowania wojenne.

Według doniesień korespondentów prasy brytyjskiej z Waszyngtonu, Komitet Humphreya posunął się w swych żądaniach zbyt daleko, przez kraczając nawet te, czego żądał Departament Stanu.

Członkowie Komitetu nie zadawali się już ustępstwami, uzyskanymi już od Francji i Wielkiej Brytanii. To właśnie miało skłonić rząd USA do

wstrzymania publikacji aż do czasu uzyskania nowych ustępstw.

Do Londynu zawiązał zwrócić „wędrujący ambasador” planu Marshalla — Harriman. Ma on omówić z brytyjskim ministrem finansów Crippsem kwestie długoterminowej współpracy ekonomicznej między krajami zachodnio-europejskimi. Harriman ma odbyć również rozmowy

z innymi ministrami brytyjskimi.

Zdaniem obserwatorów londyńskich, Harriman, zdając sobie sprawę z tego, że organizacja marshallowska w dotychczasowej jej formie nie zdała egzaminu, będzie wywierała nacisk na rząd brytyjski, by Wielka Brytania zgodziła się na jego propozycje w sprawie utworzenia stałej „rady ministrów państw marshallowskich” w Paryżu. Propozycje te uzyskały już poparcie rządów Francji i Belgii. „Rada ministrów państw marshallowskich” miałaby prawo wydawania decyzji wiążących poszczególne kraje, dotychczas bowiem współpraca ekonomiczna między krajami marshallowskimi rozsadzana jest od wewnątrz wskutek ujawniania się raz po raz zbyt silnych sprzeczności i oporów. Nowa instancja wzywałaby więc do porządku krnąbrnych uczestników planu Marshalla. Na stanowisko przewodniczącego „rady ministrów państw marshallowskich” przewidywany jest premier belgijski Spaak.

Dziennik rzymski „Republica” do nosi z Waszyngtonu, że administrator planu Marshalla — Hoffman — przedstawił Departamentowi Staru sprawozdanie, oskarżające rząd francuski o bezprawne przywłaszczenie surowców, wielu artykułów przemysłowych i żywności, przeznaczonych w ramach „planu Marshalla” dla francuskiej strefy okupacyjnej w Niemczech. Jak wynika z danych administracji planu Marshalla, deficyt francuskiej strefy okupacyjnej wzrasta. W sprawozdaniu Hoffmana wskazuje się, iż w przyszłości „administracja planu Marshalla” dla łać będzie zgodnie z nowymi dyrektywami, przewidującymi dostawy w ramach planu Marshalla dla francuskiej strefy okupacyjnej za pośrednictwem władz niemieckich z pominięciem administracji francuskiej.

Pismo Izraela do Rady Bezpieczeństwa

Brytyjskie zarządzenia wojskowe zagrażają pokoi i bezpieczeństwu

NOWY JORK, 13.1 (PAP). Przedstawiciel Izraela w ONZ Eban przełożył na ręce przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa pismo, wyrażające poważne zaniepokojenie Izraela w związku z ostatnim stanowiskiem rządu brytyjskiego wobec tego państwa.

Rząd Izraela zwraca uwagę na ruch floty wojennej i lotnictwa brytyjskiego w rejonie śródziemnomorskim, jakie nastąpiły w przeddzień rozpoczęcia rokowań o zawieszenie

broni pomiędzy Egiptem a Izraelem. Wojskowe zarządzenia brytyjskie zmierzają sztucznie do wywołania kryzysu oraz zagrażają utrzymaniu pokoju i międzynarodowego bezpieczeństwa.

Rzecznik brytyjskiego Foreign Office złożył oświadczenie, w którym próbował zrzucić całkowitą odpowiedzialność za obecną sytuację w Palestynie na Radę Bezpieczeństwa. Stwierdził on, że Rada „straciła kontrolę” nad wydarzeniami w tym kraju.

Równocześnie rzecznik zapowiedział, iż rząd brytyjski zastrzeże sobie pełną swobodę działania w przyszłości na Bliskim Wschodzie, jakkolwiek „nie zamierza obecnie w niczym przeszkadzać” prowadzonym na Rhodos rokowaniom pomiędzy przedstawicielami Izraela i Egiptu.

Poważne sprzeczności w Hinduskim Zgromadzeniu Konstytucyjnym

MOSKWA, 13.1 (PAP). Agencja Tass podaje z Nowego Delhi, że Hindujskie Zgromadzenie Konstytucyjne przebrało obrady do 16 maja br. nad rozpatrzeniem projektu nowej konstytucji.

Wkrótce rozpocznie się sesja Zgromadzenia Ustawodawczego, które zajmie się sprawą budżetu na rok 1949.

Trwająca 2 miesiące sesja Zgromadzenia Konstytucyjnego charakteryzuje 2 tendencje: poprawki i zmiany przyjęte do projektu konstytucji, zmierzające do utworzenia „silnej, burzliwej - obszarnej władzy, oraz odroczenie decyzji w sprawie tych artykułów konstytucji, które wywołują poważne sprzeczności. Sprzeczności te dotyczą m. in. dalszego udziału Indii w Imperium Brytyjskim, języka państwowego, nowej nazwy kraju, odszkodowania dla obywateli w razie upaństwowienia ich majątków itd.

Należy zaznaczyć, że wśród 4 hinduskich partii politycznych tylko jedna partia; mianowicie kongresowa, uznaje jako prawomocne obecne Zgromadzenie Konstytucyjne. Pozostałe partie — komunistyczna, socjalistyczna i Hindu - Mahabasha, również się zasadniczo swymi programami politycznymi — nie uznają obecnego Zgromadzenia Konstytucyjnego, ponieważ nie reprezentuje ono interesów narodu i nie wybrane zostało w wyborach powszechnych.

Władze amerykańskie reaktywały w zach. Niemczech wydział dla spraw komunistów

WIEN, 13.1 (PAP). — Jak donosi dziennik „Oesterreichische Volkstimme”, władze policyjne miasta Salzburga (amerykańska strefa okupacyjna) uruchomiły ponownie, na rozkaz wywiadu amerykańskiego, wydział dla spraw komunistów. Wydział ten, utworzony za czasów hitlerowskich, oddał ogromne usługi Gestapo. Obecne kierownictwo wydziału przygotowało listy komunistów Salzburga przy pomocy „wznowienia” w nich przez władze amerykańskie. Jednakże prowokatorzy ci nie byli w stanie przedstawić prawdziwych wiadomości, dotyczących komunistów, i ograniczyli się do sporządzenia fałszywej listy zawierającej nazwiska „komunistów” z książki telefonicznej.

Kapitulacja Tien-Tsinu

Ewakuacja nankińskiego centrum lotniczego

NOWY JORK, 13.1 (PAP). Powołując się na całkowicie pewne źródło rozgłoszone nowojorska donosi o poddaniu się wojsk nacjonalistycznych w Tien-Tsinie dowództwu armii ludowej.

Agencja France Presse donosi, że general Tu-Yu-Ming, naczelny dowódca wojsk kuomintangowskich w Chinach północnych, dostał się do niewoli w kotle na południe od Suzou, zlikwidowanym przed kilkoma dniami. Gen. Tu-Yu-Ming znajduje się na liście zbrod-

niarzy wojennych, ogłoszonej przez władze ludowe Chin.

Agencja Reutersa donosi, że władze Kuomintangu postanowiły ewakuować nankińskie centrum lotnicze do Kantonu i na Formozę.

General Kuang-Czi-Czang, były szef chińskiej misji wojskowej w Berlinie, oświadczył, że zrywa z reżimem Czang-Kai-Szeka, ponieważ rząd nankiński nie reprezentuje narodu i prowadzi politykę sprzeczną z interesami Chin.

W kilku wierszach

— Z okazji 3-iej rocznicy istnienia Republiki Albańskiej odbyło się w Pradze uroczyste posiedzenie towarzystwa przyjaźni czechosłowacko-albańskiej przy licznym udziale przedstawicieli życia politycznego i kulturalnego.

— Do Penjan przybył w dniu 11 stycznia poseł radziecki — Szykow wraz z personelem posterwa. Pierwszego posta ZSRR w Korei powitali na lotnisku przedstawiciele rządu.

— Czechosłowacki handel zagraniczny w roku 1948 wykazał po stronie eksportu sumę 37.648 milionów koron, a po stronie importu 37.716 milionów koron.

— We wtorek odbyła się w Nowym Jorku pierwsza tegoroczna sesja komisji finansowej rady gospodarczo-społecznej ONZ. Przewodniczącym komisji wybrano delegata radzieckiego — Czernyszewa.

— W dalszym ciągu mnożą się protesty poszczególnych brytyjskich związków zawodowych przeciwko nagonce antykomunistycznej uprawianej przez władze TUC. W ostatnich dniach związek techników filmowych i zjednoczone związki zawodowe w Darford przyłączyły się do akcji protestacyjnej.

— Poseł państwa Izraela w Bukarescie, Rubin, złożył dnia 12.1.1949 r. listy uwierzytelniające na ręce przewodniczącego prezydium Wielkiego Zgromadzenia Narodowego, prof. Parhona.

— Tokijskie władze policyjne zabroniły dalszego ukazywania się dziennika partii komunistycznej „Aikahata”. Wydawca dziennika aresztowany. Jako powód tej decyzji podano opublikowanie przez dziennik nazwisk kandydatów ko-

munistycznych w najbliższych wyborach parlamentarnych.

— Komitet Wykonawczy Kongresu Słowian Amerykańskich podał do wiadomości, że zorganizuje w styczniu szereg manifestacji na rzecz wzmocnienia walki o pokój.

— Uprawienia policji niemieckiej na terenie strefy amerykańskiej uległy dal-

upoważniona do posiadania broni.

— W środę rozpoczął się w Pradze pierwszy ogólnokrajowy zjazd czechosłowackich pracowników rolnych przy udziale ministra rolnictwa J. Durisa.

— Rzecznik kanadyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, że Kanada nie udzieli zezwolenia na wyjazd do Niemiec Otto Strasserowi, założycielowi „Czarnego frontu”.

— 12 dzieci w wieku od 2 do 14 lat zginęło tragiczną śmiercią w płomieniach na skutek pożaru, który wybuchł w górskim sanatorium dziecięcym w pobliżu Genewy.

— Związek robotników transportowych podał do wiadomości, że pracownicy amerykańskich towarzystw lotniczych wypowiedzieli się za strajkiem powszechnym w razie nieuwzględnienia ich postulatów podwyżki płac.

— Na skutek ulgowych deszczów wystąpiły z brzegów rzeki w stanie Sanra w południowo-zachodnim Meksyku 80 tys. kilometrów kwadratowych żywnych ziem znalazło się pod wodą. Działki tysięcy ludzi są bez dachu nad głową.

— W pobliżu Frankfurtu pojawił się amerykański samolot transportowy powracający z Berlina. Trzysobowa załoga zginęła.

Budżet rozwoju gospodarczego

Jednym z podstawowych założeń na szczeblu polityki finansowej jest dążenie do utrzymania osiągniętej równowagi budżetowej. Ścisłe przestrzeganie tej zasady stanowi jeden z zasadniczych elementów pogłębienia się procesów stabilizacyjnych, a więc oparcia odbudowy na trwałych i mocnych podstawach.

Polska jest jednym z niewielu zniesionych przez wojnę państw, które nie mają deficytu budżetowego i potrafiły opamować niebezpieczeństwo inflacji. Droga zachowania równowagi budżetowej, w trudnych warunkach odbudowy nie jest łatwa i wymaga poważnych wysiłków oraz chwilowych często znacznych wyrzeczeń. Jest ona jednak jedyną skuteczną i naprawdę skuteczną drogą, dlatego też będziemy nią w dalszym ciągu kroczyć.

Przedstawiony Sejmowi przez Rząd preliminarz budżetowy na r. 1949 jest, podobnie jak w roku ubiegłym, również ważony. Osiągnięcie tej równowagi przy przyjęciu stabilności cen i plac po zwoli Rządowi — jak to stwierdził min. Dąbrowski — na wykonanie zadań finansowych w roku bieżącym, bez konieczności rozpisania pożyczki wewnętrznej.

Przy opracowaniu preliminarza budżetowego przyjęta została również zasada stabilności cen i plac. Jeśli chodzi o place nie oznacza to wręcz, że fundusz plac nie będzie wzrastał. Przewiduje — dynamika rozwoju gospodarczego kraju przewiduje wzrost funduszu plac na tle wzrostu zatrudnienia oraz wydajności pracy. Będzie to jednak wzrost prawidłowy, równoległy do zwiększenia się masy towarowej, a więc nie sprzeczny z zasadą stabilności.

W odróżnieniu od budżetów z lat poprzednich, preliminarz budżetowy na 1949 r. cechuje znaczne rozszerzenie zakresu gospodarki budżetowej. Pierwszy nasz budżet ograniczał się wyłącznie do tzw. bieżących dochodów i wydatków państwa. W roku następnym został on rozszerzony o wydatki związane z wyżywieniem ludności. W 1948 roku preliminarz budżetowy objął już ogólne wyniki budżetowe przedsiębiorstw państwowych, uwzględniając także wydatki na pokrycie części wydatków inwestycyjnych. Do preliminarza budżetowego na rok bieżący włączono, zostały wydatki na cele inwestycyjne w wysokości 267 mld. zł, jak również zostały wstawione odpisy na amortyzację w przemyśle państwowym. Wiąże się z nim także plany finansowe takich instytucji jak ubezpieczenia społeczne, rzeczowe, SFO itd.

W preliminarzu budżetowym na rok bieżący znalazła zatem pełny wyraz zasada jedności i zupełności budżetu oraz konsekwentne dążenie do centralizacji zarówno planowania jak i dyspozycji finansowania. Budżet ten — jak to podkreślił min. Dąbrowski — przeliczała się stopniowo na prawdziwy bilans go gospodarstwa narodowego, zestawiając w formie rachunkowej zasoby posiadane i te, które mają być wytworzone, a jednocześnie dając obraz sił i środków w ich rozkładzie na poszczególne cele i zadania.

Z rozszerzeniem zakresu wiąże się zmiany w strukturze preliminarza budżetowego. Przede wszystkim więc nastąpiło zespolenie grup A. Admini-

stracja z grupą B. Fundusze, oraz B. Przedsiębiorstwa i Zakłady z grupą C. Monopole.

Preliminarz budżetowy zamyka się kwotą 602 miliardów zł. Po stronie dochodów charakterystyczny jest duży, bo o 85 mld. zł w porównaniu z rokiem ubiegłym, wzrost dochodów z danin publicznych. Jest to wyrazem dynamiki wpływów na tle rozwoju gospodarczego kraju, ich wzrost bowiem wiąże się ściśle z przewidywanym wzrostem produkcji dóbr konsumpcyjnych oraz siły nabywczej ludności pracującej. Poważny wzrost wykazują również wpłaty z gospodarki społecznej, wskazując na znaczne zwiększenie rentowności unarodowionego przemysłu.

Preliminowane wydatki budżetowe, bez inwestycji, zamykają się kwotą 335,9

mld. zł. Charakterystyczne jest tu zmniejszenie się wydatków na zarząd państwowy (23 proc.), co dobitnie świadczy o dalszym popiepszeniu stanu organizacji administracji państwowej.

Jednocześnie duży wzrost wykazują preliminowane wydatki na bieżące potrzeby człowieka, a więc oświatę, zdrowie, kulturę, sztukę i opiekę społeczną, co posiada głęboką wymowę. Zwiększenie wykazują również wydatki na cele gospodarcze.

Ograniczając się do wstępnego omówienia preliminarza budżetowego na 1949 rok, w zakończeniu powtórzmy za min. Dąbrowskim: jest to budżet rozwoju, budżet dynamiki gospodarczej i społecznej Państwa Ludowego, które w ciężkiej i twórczej pracy wykuwa lepszą przyszłość.

A-ski

Twórcom Piękną, którzy zasłużyli się Polsce Ludowej

Uroczyste wręczenie nagród państwowych w Prezydium Rady Ministrów

W sali kolumnowej siedziby Rady Ministrów odbyło się niezwykle uroczyste wręczenie państwowych nagród artystycznych za r. 1948.

W uroczystości wzięli udział liczni członkowie rządu z premierem Cyrankiewiczem na czele, przedstawiciele partii politycznych oraz organizacji kulturalnych, artystycznych i społecznych.

Honorowe miejsce zajęli czterej laureaci Państwowej Nagrody Artystycznej: Lucjan Rudnicki, Xawery Dunikowski, Leon Schiller i Bolesław Woytowicz.

Pierwszy głos zabrał Premier Józef Cyrankiewicz, jako przewodniczący Komitetu Ministrów do spraw kultury.

Przemówienie Premiera

— Wręczenie nagród państwowych za rok 1948 — mówił — oprócz zasługownych uczczenia nagrodzonych twórców ma jeszcze — chcielibyśmy aby tak było — inne, dalsze, poprzez nagrodzonych na cały świat artystyczny, rozciągające się znaczenie.

Wydaje mi się, że powinien to być swojego rodzaju apel do twórców we wszystkich dziedzinach sztuki.

Niech twórcy dociekają i wyrażają w sztuce najgłębsze nurty przemian, dokonujących się w naszych czasach.

Są to przemiany, które dokonywały się przez człowieka, w człowieku i dla człowieka.

Różnica, w porównaniu z poprzedniemi epokami, jest zasadniczą — i tutaj jest najgłębszy ludzki, humanistyczny sens idącej epoki socjalizmu, że osiągnięcia tej epoki, jej poziom materialny, kulturalny — nie będą z istoty samego socjalizmu osiągnięciami uprzywilejowanych, kosztem upośledzonych, kosztem gnębionych i wyzyskiwanych, a odwrotnie, poprzez zbiorowy wysiłek i zbiorową walkę mas pracujących staną się najbardziej powszechną, najbardziej ogólnoludzką sprawą.

Niech więc twórcy zapalają wyobraźnię, odczucia mas tą najwspanialszą, wywołującą walkę.

Niech zwiążą się nierozdzielnie z najbardziej postępowym nurtem ludzkości — z klasą robotniczą — bo wiązać się z postępowym i tworzyć postępowy jest właściwie najświętszym obowiązkiem twórcy.

Wreszcie twórcy sami muszą te przemiany powodować, być ich współautorami, bo i taki jest przecież obowiązek twórcy wobec swojej społeczności.

Jesteśmy na początku — powiedziałbym — na bardzo skromnym początku tej wielkiej drogi, którą pójdzie naród — tej wielkiej drogi, przy której rozkwitać będzie sztuka we wszystkich formach, sztuka, która stanie się dobrem powszechnym i na pewno dobrem pierwszej potrzeby dla najszerszych mas.

Właśnie dlatego, że jesteśmy na początku tej drogi, chciałbym stwierdzić, że zainteresowanie Państwa Ludowego sztuką i jej twórcami nie jest niczym chwilowym, niczym doraźnym.

Odwrotnie. Dziś wyraża się ono jeszcze na pewno niedostatecznie, ale z interesowaniem to i opieką będzie się systematycznie rozwijać, będzie po prostu jedną z podstawowych funkcji i obowiązków Państwa Ludowego

Następnie przemówił członek Komitetu Ministrów do Spraw Kultury i Wiedzy, Kultury i Sztuki W. Sokorski, mówiąc m. in.:

Wicemin. Sokorski o zasługach laureatów

Przyznawanie tegorocznych państwowych nagród za działalność artystyczną należy traktować jako poważne wydarzenie w życiu kulturalnym naszego kraju, które w latach następnych stanie się miarą naszych całorocznych wysiłków i całorocznych osiągnięć.

W osobie Lucjana Rudnickiego — mówił dalej wicemin. Sokorski — wkroczyła do literatury polskiej trudna walka i jeszcze trudniejsza zwycięstwo polskiej klasy robotniczej. To wtargnięcie nastąpiło w nowej, niespotykanej dotąd w naszej literaturze postaci, bo w postaci autora-robotnika i jego prawdziwego życia.

Xawery Dunikowski nigdy nie uciekał od realistycznego widzenia zdarzeń i ludzi, lecz w tragicznych zmaganiach bytu widział tchnienie nowego szczęśliwszego i sprawiedliwszego życia, dochodząc na tej drodze od rzeźb, wyobrażających kobiety brzemiennie do głowy robotnika, uosobiającego siłę i potęgę naszej drogi do socjalizmu.

Piękną decyzją sławnego rzeźbiarza, który ofiarował Polsce Ludowej cały swój drogienny dorobek życia nie jest zamknięciem jego twórczości, lecz jakby początkiem nowego, kolejnego, następnego etapu, jest świadectwem tej niezwykłej świeżości twórczej, jaka cechuje do dziś jeszcze znakomitego artystę.

Leon Schiller jest twórcą polskiego, współczesnego teatru. Jest wielkim reformatorem, encyklopedystą, teatrologiem, uczonym, pedagogiem, reżyserem i nade wszystko inscenizatorem. Dzięki inscenizacjom Leona Schillera dzieła Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, Żeromskiego, czy też sztuka „Krzyżacy” i „Tretakowa” zaczęły tętnić nowym życiem. On wy dobył z ich utworów zakłęta w nich dynamiczną prawdę wydarzeń, zaklinal w słowo i gest rewolucyjnego teatru. Leon Schiller wprowadził do teatru w niespotykanych dotąd rozmiarach lud i jego obyczaj, pieśni i obyczaje przedmieść i klasy robotniczej. W rewolucyjnej wizji to rował drogę nowemu teatrowi mimo represji i prześladowań saracyjnego reżimu, żeby dziś stanął do warsztatu pracy i jako wychowawca nowych kadr i jako twórca nowych form teatralnych.

Bolesław Woytowicz wyszedł z ludu i pozostał ludowi wierny. On pierwszy, rozpoczął walkę o muzykę wielkich form, lecz jednocześnie prostą i tematycznie związaną z nowym życiem człowieka pracy. W tym założeniu pisze swą 2-gą Symfonię Warszawską.

Profesor Woytowicz rozpoczął walkę z wszelkiego rodzaju formalistycznymi zwyrodnieniami w muzyce — stał na czele tych, którzy poszukują własnego wyrazu tematycznego i formalnego dla własnej sztuki i epoki socjalizmu.

Nastąpił moment wręczenia przez premiera Cyrankiewicza laureatom

„Podziwiam odbudowę Polski...”

mówi dyrektor Międzynarodowej Organizacji Pracy

„Podziwiam z jak wielką powagą, energią i świadomością dokonywanego dzieła mężczyźni i kobiety Polski, odbudowują swój kraj” — oświadczył wczoraj na konferencji prasowej dyrektor generalny Międzynarodowej Organizacji Pracy David A. Morse, który przebywa w Polsce na zaproszenie Rządu.

Dyrektor Morse podkreślił wyniki pracy przy odbudowie na tle zniszczeń, które przewidywałyśmy wstępie początki swęj działalności publicystycznej i literackiej

Dyrektor Morse, który przybywa do Polski z Włoch, oświadczył, że

wiele metod, którymi rozwiązuje się w Polsce trudności powojenne mogłoby służyć za przykład tamtemu krajowi.

Szczególne wrażenie na dyrektorze wywarł widok budowy trasy W—Z oraz spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe na Mokotowie i Kole.

Dyr. David A. Morse

„Mogłem tam zaobserwować, w jaki sposób w ciągu 9 miesięcy powstała prawdziwa miasto — powiedział dyrektor —. Rozmawiałem z robotnikami i kierownikami robót i doszedłem do przekonania, że lu dzie ci są świadomi swej pracy i że roboty znajdują się pod doskonałym nadzorem technicznym. — Z tego, co mogłem zaobserwować w nicsiem wrażenie, że Warszawa zostanie całkowicie odbudowana”.

Dyrektor podkreślił, że został po witany w Polsce z całą gościnnością i że rząd polski udzielił mu wszelkich ułatwień i pomocy w jego dążeniu do zapoznania się z problemami powojennymi w Polsce. „Rozmawiałem zarówno z ministrami jak i ludźmi na ulicy — i na wszystkie pytania otrzymałem wy czepujące odpowiedzi” — oświadczył p. Morse.

Podkreślając, że Polska bierze jak najczynniejszy udział w pracach Organizacji czego dowodem jest fakt, iż ratyfikowała po wojnie więcej umów, niż jakiegokolwiek inne państwo — p. Morse oświadczył, że Organizacja dostarczy Polsce materiałów dotyczących wyszkolenia i przeszkolenia robotników, co jego zdaniem, jest obecnie jednym z interesujących problemów dla naszego kraju.

Dyrektor Morse uda się z Warszawy do Gdyni, Wrocławia, Katowic i Krakowa, a następnie wyjedzie na 7-dniowy pobyt do Czechosłowacji. W ciągu najbliższych 18 miesięcy ma on zamiar odwiedzić wszystkie kraje członkowskie ONZ. W lutym roku bieżącego, dyr. Morse zwłuje w Genewie zjazd ekspertów wszystkich specjalnych organizacji zgrupowanych wokół ONZ w celu skoordynowania prac w dziedzinie pracy.

Międzynarodowa Organizacja Pracy jest organizacją z siedzibą w Genewie, której zadaniem jest opracowywanie zaleceń i konwencji dla poszczególnych państw członkowskich w sprawie warunków i higieny pracy, ubezpieczeń itd. W skład jej wchodzi jako organ wykonawczy Międzynarodowe Biuro Pracy. Po wojnie została ona przyjęta w poczet tzw. „specialized agencies” — agencji specjalnych Organizacji Narodów Zjednoczonych. (zb)

Odczyt dyr. Morse'a o szkoleniu zawodowym

Dnia 12 bm. w stolicy w sali Towarzystwa Ekonomicznego dyrektor generalny Międzynarodowego Biura Pracy p. Dawid A. Morse wygłosił odczyt na temat problemów szkolenia zawodowego.

M. in. dyr. Morse podał do wiadomości, że w lutym br. Międzynarodowe Biuro Pracy w porozumieniu z ONZ organizuje specjalną konferencję rzeczoznawców, w celu opracowania założeń programowych międzynarodowej akcji szkolenia zawodowego.

Odczyt dyr. Dawida A. Morse spotkał się z dużym zainteresowaniem licznie zgromadzonych słuchaczy reprezentujących instytucje i organizacje związane z zagadnieniami pracy i sprawami szkolenia zawodowego

KRONIKA PARLAMENTARNA

POSIEDZENIA KOMISJI ZDROWIA ORAZ PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

W dniu 11 bm. odbyło się wspólne posiedzenie Komisji: Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Członkowie Komisji wysłuchali referatów prof. prof.: E. Palucha i E. Hermana, na temat szkodliwego oddziaływania siarczku węgla na ustroj ludzki oraz o środkach zapobiegawczych jego działania.

Komisja przyjęła uchwałę, w której zwraca się do Min. Przemysłu i Handlu oraz Zdrowia o delegowanie swych przedstawicieli, którzy wspólnie z przedstawicielami K. C. Z. Z. zbadałby stan bezpieczeństwa pracy w fabrykach sztucznej włókna, przedstawiając odpowiednie wnioski do polepszenia ochrony zdrowia robotników.

W dniu 12 bm. obradowała w Sejmie Komisja Pracy i Opieki Społecznej, na której poseł Burski złożył sprawozdanie podkomisji Pracy i Opieki Społecznej o poprawkach do rządowego projektu ustawy o Funduszu Wzrostu Pracowniczych KCZZ w Polsce.

Komisja przyjęła jednomyślnie poprawki do projektu ustawy, i jako referenta na plenum Sejmu wyznaczyła posła Burskiego

Usprawnienie spedycji portowej w Szczecinie

Spedycja portowa zalicza się do jednej z ważniejszych czynności portu i występuje jako jedna z licznych gałęzi t.zw. usług portowych w handlu zagranicznym. Sprawność tej obsługi przyczynia się wydatnie do dobrej opinii portu, nie więc dziwnego, że poszczególne zarządy starają się czynności spedycyjne w swych portach prowadzić tanio, racjonalnie, szybko i sprawnie. Poza technicznym urządzeniem portu i modernizacją jego urządzeń przeładunkowych, sprawność przeładunkowa w portach w dużej mierze zależy od samych przedsiębiorstw spedycyjnych, których zadaniem jest nie tylko przeładowywanie towaru na statki, ale także opieka nad nim, podczas transportu morskiego i lądowego. Właściwy spedytora, to główny doradca właściciela ładunku, który opłaca za niego fracht, załatwia cło, wystawia dokumenty, przepakowuje towar, magazynuje i rozstrząsa spory. Wzrost czynności i odpowiedzialności spedytora jest szeroki.

TRUDNE WARUNKI PRACY

Początki pracy przedsiębiorstw spedycyjnych w Szczecinie były niezwykle ciężkie. Już sam fakt ogromnych zniszczeń portu wymagał od spedytora dużej odwagi i przedsiębiorczości. Praca w porcie była nieregularna, improwizowana, nie nadbrzeża przeładunkowe, brak było dźwigów i urządzeń pomocniczych; statki przybywały nieregularnie, trudno było powiązać i skoordynować terminy na dejścia wagonów z towarami i statkami do ładunek.

Nic też dziwnego, że b. wiele przedsięwzięcia spedycyjnych, które zainicjowano w tym czasie, nie przynosiło spodziewanych korzyści. Utrzymać się za ledwie kilka przedsiębiorstw, ale i te w ostatnim sezonie nie potrafiły nagiąć się do wymagań życia portowego, planowej gospodarki i potrzeb socjalnych robotników. Nierzadkie były też wypadki tarć między poszczególnymi przedsiębiorstwami, wyrwanie sobie robotników i walka konkurencyjna. W rezultacie zaszła konieczność reorganizacji struktury przedsiębiorstw ekspedycyjnych w porcie szczecińskim.

KONCENTRACJA CZYNNOŚCI PORTOWYCH

Reorganizacja ta poszła w kierunku koncentracji poszczególnych czynności portowych w możliwie małej ilości ośrodków dyspozycyjnych. Czynności spedycyjne oddać się od roboty czysto fizycznej, które wykonywane były dotychczas w ramach poszczególnych przedsiębiorstw spedycyjnych. Tworzy się jedną spółdzielnię pracy robotników portowych, która dysponuje całym zastępem robotników przeładunkowych portu. Nowa spółdzielnia przejmuje do tymczasowy Fundusz Wyrównawczy, który zajmował się regulowaniem wynagrodzenia robotników w wypadkach kłopotu czy kilkunastodniowego wyczekiwania na pracę, co się często zdarzało przy nieregularności ruchu portowego. Udziałowcami nowej spółdzielni są

wszyscy robotnicy portowi. Struktura organizacyjna opiera się na „Portorobie”, która to spółdzielnia okazała się b. celowa i dobrze spełniająca swe zadania.

ISTOTA REORGANIZACJI

Równocześnie następuje w Szczecinie centralizacja czynności ściśle spedycyjnych. Zamiast kilkunastu, a ostatnio kilką przedsiębiorstw osobnych, powstają dwa wielkie przedsiębiorstwa państwowe: „HARTWIG”, którego zadaniem będzie załatwienie przeładunków dla Centrali i przedsiębiorstw państwowych oraz „SPEDYTOR” przeznaczony głównie dla spółdzielczości i sektora prywatnego. W związku z tą koncentracją nastąpią zmiany osobowe na czelnych stanowiskach tych przedsiębiorstw w Szczecinie. Technicznie pracą będzie się przedstawiać w następujący sposób: przedsiębiorstwo spedycyjne, w tym wypadku „Hartwig” czy „Spedytor” oczekuje jakiegos ładunku.

Samo załatwia wszelkie czynności związane z przyjęciem, przechowaniem i dalszą wysyłką towaru, a tylko czynności samego wyładunku towaru i jego złożenia na wagony czy do magazynu, zleca spółdzielni pracy robotniczej „Portorob”. Spółdzielnia ta będzie miała zawsze do dyspozycji potrzebne partie robotników, które będzie kierować i przeznaczać do poszczególnych rodzajów zajęć, dbać o ich szkolenie i zabezpieczenie w razie chwilowego braku pracy.

W Gdyni i w Gdańsku, gdzie na przełomie 1947 i 48 roku wylaniały się duże trudności w pracy przeładunkowej, nowa struktura okazała się celowa. Należy przypuszczać, że i w warunkach portu szczecińskiego, chociaż są one bez wątpienia trudniejsze, reorganizacja przeładunków przyczyni się do usprawnienia pracy i poprawy bytu robotników.

BOL. K.

Współpraca gospodarcza Z S R R z państwami demokracji ludowej

Jedną z wytycznych radzieckiej polityki zagranicznej jest rozszerzenie współpracy gospodarczej między państwami Demokracji Ludowej. Doniosłe znaczenie w walce o pokój mają pakti wzajemnej przyjaźni, współpracy i pomocy, zawarte przez Związek Radziecki z sąsiadującymi z nim państwami.

W r. 1948 Rząd Radziecki zawarł pakti przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy z Republikami Ludowymi: Rumunią, Węgry, Bułgarią i Finlandią. Przez zawarcie tych umów założono trwałe podstawy dla przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między ZSRR i wszystkimi państwami Wschodniej Europy.

Charakterystycznym przykładem ścisłej współpracy gospodarczej są stosunki handlowe ZSRR z Czechosłowacją i Polską.

Umowa o obrotach handlowych i umowa płatnicza z dn. 11.XII 1947 r. zawarta między Czechosłowacją a ZSRR przewiduje na lata 1948—1952 obroty handlowe po obydwu stronach na ca 5 mld. kor. rocznie. Umowa ta jest szczególnie korzystna dla Czechosłowacji, gdyż zabezpiecza czechosłowackiemu przemysłowi dostawy surowców przy jednoczesnym zapewnieniu zamówień na okres 5-letni.

W dniu 26.1.1948 r. Rząd Polski i ZSRR podpisały umowę o wzajemnych dostawach towarów w okresie 1948—1952 r. wartości ogólnej powyżej 1 mld. dolarów. Jednocześnie podpisano umowę „o udzieleniu Polsce inwestycji przemysłowych na kredyty”, na zasadzie której Związek Radziecki do starczy Polsce urządzeń przemysłowych dla wielkich zakładów metalurgicznych, urządzeń energetycznych, urządzeń dla fabryk chemikali, dla zakładów obróbki metali, dla włókiennictwa i innych. Na pokrycie tych dostaw Związek Radziecki udzielił Polsce średnoterminowego kredytu w granicach 450 mln. dolarów. Umowy handlowe

zawarte w latach powojennych przez Zw. Radziecki z Republikami: Bułgarską, Czechosłowacką, Finlandią i Szwajcarską bazują na stosowaniu zasady jak najdalej idącego wykorzystania sprzyjających warunków w sprawach handlu i nawigacji. Umowy te nie przewidują jakichkolwiek szczególnych przywilejów lub ulg dla którejkolwiek ze stron.

Decyzja Związku Radzieckiego w sprawie zredukowania od 1-go lipca 1948 r. o 50 proc. spłat reparacyjnych Finlandii, Rumunii i Węgier miała szczególne znaczenie dla przyspieszenia odbudowy gospodarki i handlu zagranicznego wymienionych państw.

Nestor agronomów radzieckich liczy 120 lat i ma za sobą 75 lat twórczej pracy

Mieszkańcy wsi Ust-Lubińska w obwodzie krasnodarskim obchodzili w tych dniach niezwykły jubileusz — 75-lecie działalności na polu gospodarki rolnej agronoma Michała Glebowa, który niedawno obchodził 120-lecie swych urodzin.

Sędziwy agronom przyczynił się do wprowadzenia wielu najnowocześniejszych metod uprawy roli, dzięki czemu przygotowano szereg nowych gatunków roślin zbożowych, które przynoszą obfite zbiory.

Ponadto Glebow wykłada nauki przyrodnicze w szkole hodowli bydła i w instytucie pedagogicznym, a jednocześnie pisze pamiętniki.

Warto dodać, że spędził on kilka lat na Ceylonie, Jawie, w Indiach i Chinach, skąd przywiózł nasiona licznych gatunków roślin, w tej liczbie herbaty, odznaczających się wielką wydajnością.

W swoim czasie Glebow pracował ze słynnym reformatorem przyrody Mieczysławem.

Handel zagraniczny radzieckiej strefy okupacyjnej

Plan handlu zagranicznego radzieckiej strefy okupacyjnej na r. 1949 przewiduje jej najważniejszy udział w obrocie towarowym żelaza i żywności na odcinku importu, natomiast maszyn i ich części w dziedzinie eksportu. Import żelaza stanowić będzie 23 proc. ogólnego wolumenu importu, import żywności i paszy — 20 proc., przywóz węgla — 17 proc., chemikali jak piryt, apatyt, superfosfat itd. — 12 proc. oraz teksty-

lii i surowców włókienniczych ok. 10 proc.

Najważniejszą pozycją eksportową są maszyny i ich części stanowiące 30 proc. ogólnego wolumenu. Na drugim miejscu znajdują się wyroby przemysłu elektrotechnicznego, przyrządy precyzyjne, optyczne i chemikalia wartości 25 proc. ogólnego eksportu, wyroby tekstylne — 10 proc. oraz wyroby żelazne, stalowe, szkło i ceramika ok. 10 proc. Plan eksportu przewiduje ponadto wywóz nieznacznych ilości soli, potasu, cukru, złomu itd.

Węgry odbudowują przemysł naftowy

Budżet Węgier na r. 1949 zamyka się sumą 9.400 mln. forintów, co stanowi 132 proc. ostatniego budżetu przed wojennego. Z sumy tej 4.200 mln. forintów przeznaczono na cele inwestycyjne, tj. o 1.100 mln. forintów więcej niż w r. 1948. Szczególny nacisk położono przy tym na rozbudowę produkcji ropy i jej pochodnych, która to dziedzina była na Węgrzech szczególnie zaniedbana. Kredyty inwestycyjne w przemyśle ciężkim, który w r.

1948 wynosiły 750 mln. wrosną w r. do 1.050 mln. forintów.

Równocześnie wzrosną do 1.000 mln. forintów wydatki administracyjne, ponieważ równoległe do upaństwowienia hut, banków i wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw prywatnych zaistnieje konieczność zwiększenia kadry urzędników i pracowników państwowych, których liczba wzrosnie o około 55 tys., z czego około 23 tys. otrzyma specjalne przeszkolenie zawodowe.

Współzawodnictwo zwiększa przeładunki

W grudniu nabrzeże „Huk” w porcie szczecińskim przeładowało 50.470 t. węgla, uzyskując nadwyżkę 5.470 ton ponad plan.

Do wydatnego przekroczenia normy przeładunkowej przyczyniło się prowadzenie energiczne współzawodnictwo trzech miejscowych zespołów robotniczych. Pierwsze miejsce zdobyła grupa Wojciecha Staehowiaka, wykonując 246,5 proc. normy, drugie grupa Alfreda Nowickiego 227 proc. Trzecie miejsce zajął zespół Ludwika Jaraczewskiego.

Czeskie barki w Szczecinie

Ruch barek na Odrze w r. ubiegłym był daleko większy aniżeli w roku poprzednim. Do portu szczecińskiego

weszły 1.024 jednostki, które przewiozły w obydwu kierunkach na linię Śląsk — Szczecin ca. 370.000 t. towarów. Hość czeskich barek wynosiła około 10 proc. (125 jednostek). Barki były wykorzystywane przede wszystkim dla przewozu węgla w kierunku północnym i rudy — na południe. Z okolic Bielska przewożono również znaczne ilości żwiru do budowy portu szczecińskiego. Obecnie wszystkie barki zostały już skierowane na zimowanie, część służy jako pływające magazyny.

Z życia gospodarczego ZSRR

Odbudowa Sewastopola

W r. będą prowadzone w niezwykle szerokim zakresie prace nad odbudową Sewastopola, który został całkowicie zniszczony w czasie ostatniej wojny. W porównaniu z rokiem ubiegłym zakres prac w tym roku powiększył się przeszło trzykrotnie. W chwili obecnej dobiega końca budowa wielkiej szkoły, szpitala i licznych gmachów mieszkalnych. Rozpoczyna się budowa gmachu biblioteki miejskiej i szeregu gmachów mieszkalnych o łącznej powierzchni 15 tys. metrów kw. Czynniki są przygotowania do budowy miejskiego teatru dramatycznego, w budowie również jest wielkie kino.

Przemysł na Białorusi

Na Białorusi zakończono odbudowę wszystkich zakładów przemysłu miejscowego, które ucierpiały w czasie wojny. Oddano już do użytku przeszło 250 przedsiębiorstw, których produkcja przekroczyła o 68 proc. poziom przedwojenny.

Plantacje roślin i owoców podzwrotnikowych

W r. na obszarach Ukrainy, Kaukazu Północnego, Krymu, Azerbejdżanu, Mołdawii i innych republik mają być założone plantacje roślin podzwrotnikowych. Do akcji tej opracowano już szczegółowe plany, gromadzi się nie-

zbędne materiały, narzędzia i maszyny, oraz wyznacza się działki, na których mają być założone plantacje egzotycznej flory.

Moskwa otoczona sadami

Wokół stolicy ZSRR ma być założonych w najbliższym czasie 11 wielkich majątków państwowych, których zadaniem będzie zaopatrzenie mieszkańców Moskwy w owoce, a kolchozów moskiewskich — w młode drzewka owocowe do zakładania sadów. W ciągu r. kolchozy mają założyć około 3 tys. ha sadów.

Ogółem obszar, zajęty przez sady powiększy się w obwodzie moskiewskim w najbliższych latach przeszło 6-krotnie.

Elektrownie wiejskie na Ukrainie

W okresie powojennym na budowę elektrowni wiejskich w Republice Ukrainskiej wysygnowano dziesiątki milionów rubli. W chwili obecnej jest 3 tysiące elektrowni czyli — dwa i pół raza za więcej w porównaniu z okresem przedwojennym. Z prądu korzysta 3.500 kolchozów ukraińskich.

Ponadto zostało całkowicie zelektryfikowanych 906 stacji maszynowo-traktorowych i 284 państwowych majątków rolnych.

W toku budowy znajduje się 134 elektrownie wodne.

Dźwigi dla Szczecina z Czechosłowacji

W porcie szczecińskim na wyspie Gryfia zakończone zostały prace przy montażu sześciu 7-tonowych dźwigów, zbudowanych całkowicie w kraju. Cztery dźwigi pracują już na nabrzeżu Kaszubskim, a dwa na Górnosławskim.

Obecnie na Gryfi rozpoczyna się montaż 10 dźwigów, zamówionych dla

portu szczecińskiego przez Min. Żeglugi w Czechosłowacji. Dźwigi te są budowane według projektów polskich.

25-lecie najstarszego kolchozu radzieckiego

W r. upływa 25 lat od chwili założenia jednego z najstarszych kolchozów „Krasnyj Oktjabr” w obwodzie kirowskim.

Kolchoz ten został utworzony w r. 1923 z inicjatywy 9 chłopów małorolnych z obecnym przewodniczącym kolchozu Puzorowym na czele. W chwili obecnej kolchoz „Krasnyj Oktjabr” jest jednym z najbogatszych gospodarstw spółdzielczych w całym Związku

Kluczem do zagadek wiedzy i życia „Problemy”

Wielkie przemiany

ZABIERAJĄC głos w dyskusji budżetowej, Przewodniczący Klubu Poselskiego PZPR poseł Oskar Lange, podkreślił znaczenie podstawowych zmian strukturalnych i społecznych. Wymienił sześć, a mianowicie:

1. Rozwój uprzemysłowienia jako wynik nacjonalizacji wielkiego i średniego przemysłu,
2. Stworzenie podstaw dla rozwoju gospodarki rolnej, dzięki przeprowadzonej reformie,
3. Zagospodarowanie i organiczne włączenie Ziemi Zachodnich,
4. Wzrost liczebności klasy robotniczej,
5. Rozrost sektora uspołecznionego w życiu gospodarczym,
6. Nowy stosunek do pracy.

Pobieżny rzut oka na te tytuły, wskazuje nam na zagadnienia, znajdujące się w różnym stopniu rozwoju. Każde było wielokrotnie omawiane, społeczeństwo więc zna i rozumie zasadniczy kierunek ewolucji. Stwierdzając to, jednocześnie możemy zauważyć, że zmiany mają zarówno wyraz formalny jak i merytoryczny. Formalny rozumiemy jako „optyczny”, jako przemót, który objawowo każdy obywatel może stwierdzić. Wyraz merytoryczny, jest w tym rozumieniu powstaniem nowego składu sił i stosunków jak najbardziej istotnych a niezauważonych przez przeciętnego obserwatora. Dotyczy to w szczególności punktu czwartego.

Brzmi on dosłownie: „Wzrosła liczebność klasy robotniczej. W r. 1948 zatrudnienie pracowników najemnych poza rolnictwem wynosiło około 3 miliony 700 tysięcy osób, czyli 35% więcej niż przed wojną. Wobec tego, że ludność naszego państwa silnie się zmniejszyła, wynika stąd wybitne zwiększenie się znaczenia klasy robotniczej w jego strukturze społecznej. Dodać należy, że podczas gdy w r. 1937 około 13% robotników było bezrobotnych, obecnie bezrobocie jako zjawisko społeczne całkowicie przestało istnieć”.

Niezależnie od znaczenia politycznego, tłumacząc podane fakty, na ów język „merytoryczny” powiadamy, Polska była krajem rolniczo-przemysłowym o znacznej przewadze rolnictwa. 65% ludności rolniczej tkwiło inercyjnie w stanie półbezrobocia, co musiało pociągnąć za sobą nędzę wsi i jej słabą siłę nabywczą.

W tym właśnie zaszła olbrzymia zmiana i to nam mówi wzrost liczby robotników. Oznacza on, że miasto zaczyna chłonić migrację z wsi. Oznacza to, przechodzenie na wyższy stopień rozwoju tj. na układ przemysłowo-rolniczy. Oznacza to również, że rośnie za-

możność miasta, które stanie się lepszym klientem wsi, jednocześnie wieś odciążona z nadmiaru ludności stanie się tym samym za moźniejsza, a więc będzie też lepszym nabywcą artykułów przemysłowych.

Jest to zepchnięcie naszej struktury gospodarczo-społecznej z martwego punktu. Nareszcie wychodzimy z XIX wieku i zaczynamy korzystać z dobrodziejstw postępu technicznego. Jego to następstwem będzie wzrost liczby ludności miasta, co oczywiście wiąże się z zagadnieniami kulturalno-oświatowymi. W ten sposób rozpoczyna się dla nas dopiero wiek XX.

Wydawać się może paradoksem to oświadczenie, lecz odpowiada ono prawdzie. Jeszcze przed wybuchem wojny porównanie naszego kraju z Zachodem Europy wskazywało na układ sto-

sunków nieledwie średniowieczny.

Rosja, której położenie w okresie carskim było analogiczne, po rewolucji październikowej poszła gwałtownie naprzód. Zmiany strukturalne stały się tam faktem dokonanym. W ten sposób tkwiłszy pomiędzy Związkiem Radzieckim a Zachodem Europy, jako wyspa zacofania. Dogadzało to Europie Zachodniej dla której byliśmy terenem kapitalistycznego wyzysku.

Ta zmiana, która się dokonała, jest czynem zdumiewającym ekonomicznych typów kapitalistycznych, albowiem nie jest to zmiana wynikająca z automatyzmu liberalnego, lecz z świadomego, celowego planowania. Jest dokonaniem postępu poprzez wyzwoleń sił ongi gospodarczo słabszych. Wy-mowa tego zjawiska jest bezsporna!

2.000 państwowych sklepów spożywczych

Nowe zadania PCH

Systematyczna rozbudowa sieci państwowych sklepów detalicznych na odcinku spożywczym rozpoczęła się w ostatnich miesiącach ub. roku. Złożyło się na to kilka istotnych przyczyn. Wzrost państwowego przemysłu spożywczego nie był dotychczas należycie spopularyzowany, gdyż kupiectwo związane z natury rzeczy z przemysłem prywatnym, kierowało się w doborze towaru przede wszystkim rentownością obrotu. Z drugiej strony potrzeba uruchomienia sieci detalicznej PCH wyrosła z konieczności stworzenia placówek handlowych, gwarantujących konsumentowi właściwe zaopatrzenie, po obowiązujących cenach i w każdym czasie.

POMOC DLA ŚWIATA PRACY

Przy planowaniu sieci państwowych sklepów spożywczych, prowadzących artykuły pierwszej potrzeby — brano się pod uwagę przede wszystkim dzielnic robotnicze, dotychczas mocno zaniedbane przez kupiectwo prywatne. Na peryferiach miast i dużych osiedli robotniczych brak także sklepów spółdzielczych, tymbardziej wysuwa potrzebę oddania do użytku placówek państwowych. W takich województwach jak np. poznańskie, gdzie kupiectwo prywatne jest na ogół elementem fahnowym i zdrowym, działalność PCH na odcinku detalu ograniczać się będzie do sklepów wzorcowych.

W chwili obecnej w całym kraju istnieje już blisko 500 sklepów PCH, w tym znaczna część została przejęta od zlikwidowanych spółdzielni wojkowych. Według Narodowego Planu Gospodarczego, Państwowa Centrala Handlowa posiadać będzie do końca bieżącego roku 1.600 — 2.000 sklepów.

Dotychczasowa sieć prywatnego handlu detalicznego sięgała w całym kraju liczby 70 tysięcy sklepów. Największe postępy na polu otwierania państwowych detalicznych sklepów spożywczych osiągnęło woj. dolnośląskie, gdzie

jest już czynnych 86 sklepów tego rodzaju, w tym 50 w samym Wrocławiu. W Katowicach i w przemysłowym okręgu śląsko-dąbrowskim — tylko w ciągu grudnia oddano do użytku 32 sklepy państwowe, rozlokowane stosownie do potrzeb dzielnic robotniczych. W Łodzi przybyło w ub. miesiącu 13 sklepów, w innych województwach po kilka. Sklepy PCH zaopatrywane są całkowicie przez hurtownie spożywczo-przemysłowe, które otrzymują odpowiednie kredyty obrotowe na ten cel.

Uruchomione dotąd sklepy PCH będą miały, mimo swej skromnej jeszcze liczebności — szczególnie ważne zadanie do wypełnienia w ciągu stycznia i lutego, zarówno ze względu na zwiększenie zapotrzebowania na szereg artykułów po zakończeniu systemu kartkowego i podwyżkach plac, jak i z uwagi na pojedyncze wypadki spekulacyjnego a nawet dywersyjnego zamknięcia sklepów przez niektórych kupców prywatnych. W razie, gdyby w ciągu najbliższych miesięcy na rynku występowały lokalne, niesprawiedliwe braki towaru, odpowiednie zaopatrzenie sklepów państwowych wykaże rzęsomo konsumentów, jakie towary są w hurtowniach w dostatecznych ilościach. Konsumentom zrozumiałe wówczas, że brak tych towarów na rynku jest niesprawiedliwym i że wina w tych wypadkach leży wyłącznie po stronie sklepów prywatnych.

USPRAWNIĆ ORGANIZACJĘ

Zatwierdzona przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu reorganizacja struktury Państwowej Centrali Handlowej wprowadzana będzie w życie stopniowo, w okresie od 1 kwietnia br. Głównym jej zadaniem jest zniesienie dwutorowości na odcinku hurtu. Dotychczas działaly bowiem w terenie równoległe — rejonowe biura sprzedaży poszczególnych artykułów państwowego przemysłu spożywczego, prowadzące sprzedaż przez hurtownie branżowe oraz wielobranżowe hurtownie spożywczo-przemysłowe. Obecnie hurtownie branżowe, które zaopatrywały m. in. własne sklepy wyłącznej sprzedaży, zostaną oderwane od rejonowych biur sprzedaży i połączone z hurtowniami spożywczo-przemysłowymi, jako ich filie. Rejonowe biura sprzedaży włącznie zostaną do wojewódzkich delegatur PCH, jako referaty zaopatrzenia danej branży. Pracujące dotąd samodzielnie — centralne biura sprzedaży poszczególnych artykułów przemysłu spożywczego staną się od 1 kwietnia wydziałami dyrekcji handlowej PCH.

Całkowite zaopatrzenie terenu w artykuły spożywcze produkcji państwowej, odbywać się będzie przez rozbudowaną sieć hurtowni spożywczo-przemysłowych. Do nich kierowane będą zapotrzebowania z dawnych hurtowni branżowych, ze sklepów własnych, sklepów wyłącznej sprzedaży, sklepów prywatnych, placówek żywienia zbiorowego itd.

OBNIŻYĆ KOSZTY WŁASNE

Delegatury PCH, które dotychczas były tylko komórkami administracyjnymi i analizy rynku, zgodnie z wymogami życia, stają się operatywnym aparatem gospodarczym. W ramach de-

2.138 tys. mtr. tkanin ponad plan

W dalszym ciągu napływają meldunki o wykonaniu z nadwyżką przez załogi fabryk włókienniczych zadań Czynu Kongresowego. M. in. załoga wielkich zakładów przemysłowych bawełnianego FZPB Nr 2 w Łodzi zameldowała dyrektorowi generalnemu CZPWŁ o wykonaniu swego zobowiązania kongresowego w 110 proc., tj. 1.650 tys. mtr. ponad plan.

O podobnym osiągnięciu donosiła załoga PZPB Nr. 6 w Łodzi, która w ramach Czynu Kongresowego zobowiązała się do ponadplanowej produkcji 400 tys. mtr. tkanin, 30 tys. kg. przędzy i wykończenia 1 miliona mtr. towarów, powierzonych jej przez inne fabryki. Zobo-

wiązania te wykonane zostały z nadwyżką 22 proc., dając 488 tys. mtr. tkanin ponad plan roczny.

Zacznijmy zatem tylko te dwie fabryki dzięki ofiarnej pracy robotników, pragnących czynnym udziałem w Kongresie Zjednoczeniowym, dostarczyły krajowi 2.138 tys. mtr. tkanin dodatkowej produkcji.

O poważnym osiągnięciu w ramach Czynu Kongresowego zameldowała również załoga Państwowych Zakładów Przemysłu Włókiennego Nr. 6 w Łodzi, która zobowiązała się do wyprodukowania ponad plan 88 tys. kg. przędzy. Zobowiązanie swe załoga wykonała prawie w 230 proc., dając 239 tys. kg. przędzy ponad plan.

O 13 proc. wzrosną zarobki w przemyśle odzieżowym

Nowy system plac, stanowiący za sadniczą część nowej umowy zbiorowej, zawartej ostatnio w przemyśle odzieżowym, ma donieść znaczenie dla wszystkich zatrudnionych w tym przemyśle pracowników Usua o wiele błędów i nie domaga, a przede wszystkim skomplikowany sposób obliczania zarob-

ków. Nowa umowa zbiorowa wprowadza w przemyśle odzieżowym wyraźne określenie szeregu zawodów, które dotychczas wliczone były w ramy ogólne, powodując w ten sposób niemożność określenia kwalifikacji i wkładu pracy darego pracownika.

Wielkim osiągnięciem jest wprowadzenie zasad czystego akordu, gdyż praca w przemyśle odzieżowym oparta głównie na indywidualnych zdolnościach i umiejętnościach, pozwoli dobrem robotnikom na osiągnięcie znacznie wyższych niż dotychczas zarobków i efektywnie podniesienie plac, przy zmniejszonych zarobkach robotników słabszych.

Jak wykazały próbné obliczenia przeciętny zarobek pracowników fizycznych w przemyśle odzieżowym podniesie się o 13,7 proc., w porównaniu z dotychczasowymi placami.

Place te, wliczając ekwiwalenty za zniesione świadczenia, wyniosły dotychczas przeciętnie na robotnicę godzinie 64,07 zł. po zastosowaniu zaś stawek przewidzianych nową umową zbiorową zł. 72,84 za godzinę przy dotychczasowej wydajności. Wzrostowi wydajności towarzyszyć będzie poważny wzrost zarobków. W tym samym stopniu wzrosną również zarobki pracowników umysłowych, przy czym podwyżka będzie wyższa dla pracowników technicznych, a niższa dla pracowników administracyjnych.

Nowa umowa zbiorowa, ujednoliciła również normy produkcyjne dla poszczególnych asortymentów towarowych, co pozwoliło na stworzenie warunków równego startu dla wszystkich zatrudnionych w przemyśle odzieżowym.

Realizujemy kredyty inwestycyjne

Na poprawę warunków mieszkaniowych ludności robotniczej przyznano samorządowi miasta Płocka z kredytów Rady Państwa 8 mln. zł. Z własnego budżetu Zarząd Miejski przełinował na ten sam cel dodatkowo 2.079 tys. zł.

Tomaszów Mazowiecki w woj. łódzki otrzymał na ten sam cel 20 mln. zł. z kredytów Rady Państwa. Kwotę tę przeznaczono na budowę 4 niedokończonych kamienic oraz na gruntowy remont 45 zniszczonych posesji.

Sztuczną skórę i linoleum produkujemy w kraju

Ostatnio trzy fabryki włókiennicze przystąpiły do produkcji tzw. sztucznej skóry. Sztuczna skóra, czyli igelit, powstaje w ten sposób, że zwykłą tkaninę bawełnianą lub llnianą pokrywa się masą plastyczną. W roku bieżącym globalna produkcja tego artykułu wyniesie ponad 2 miliony m. kw.

Z igelitu, czyli sztucznej skóry, wykonywane będą m. in. teczki, oprawy do książek, legitymacji itp. Nowym wynalazkiem w tej dziedzinie są tzw. tkaniny dekoracyjne, efektywnie imitujące zamś. Znajdą one zastosowanie przy produkcji wyrobów galanteryjnych, tj. torebek damskich, pasków itp. Tkaniny dekoracyjne mają te zalety,

że są nieprzemakalne.

Uruchomiona została również w bieżącym roku produkcja linoleum, którego przed wojną nie wytwarzałyśmy. Dotychczas zapotrzebowanie na linoleum pokrywane było w dródcie importu. Obecnie fabryki przystąpiły do produkcji wysoko gatunkowego, niepalnego, elastycznego, wodoodpornego a co najważniejsze kwaso- i odpornego linoleum.

Pierwsze partie nowowyprodukowanego linoleum zakupiły Polskie Koleje Państwowe dla wyłożenia podłóg w wagonach osobowych. Po zaspokojeniu potrzeb szpitali, ambulatoriów i laboratoriów chemicznych, linoleum ukaże się w sprzedaży wolno-rynkowej.

Przygotowania do wiosennej akcji siewnej

Wydział rolny bielskiego urzędu wojewódzkiego rozpoczął przygotowania do wiosennej akcji siewnej. Według opracowanych planów, na wiosnę br. obsianych będzie na Białostoczczyźnie około 460 tys. ha ziemi.

Również z inicjatywy działu rolnego przy Urzędzie Wojewódzkim w Wrocławiu przeprowadzono ostatnio szereg konferencji, na których ustalono szczegóły wiosennej akcji siewnej 1949 r. dla woj. dolnośląskiego. Według prze-

widywań siewy obejmą około 750 tysięcy ha ziemi.

Będą części do traktorów

Państwowe Zakłady Kotłowo-Aparaturowe, przystąpiły do produkcji części i zestawów maszyn rolniczych, dotychczas w kraju nie wytwarzanych. Produkcja obejmując m. in. części ziemniarne i zapasowe do traktorów różnych typów — krajowych i zagranicznych.

Nowe pomysły racjonalizatorskie w przemyśle skórzanym

W roku ub. pracownicy przemysłu skórzanego zgłosili szereg poważnych pomysłów wynalazczych i racjonalizatorskich, które znalazły szerokie zastosowanie w produkcji. Używana dotychczas przy produkcji obuwia tekstylnego kiedra skórzana, zastąpiona została kiedrą gumową. Wynalazca Józef Wronek z Fabryki Obuwia w Chełmku otrzymał za ten pomysł premię w wys. 69 tys. złotych.

W Fabryce Wyróbów Skórzanych w Łodzi dokonano ulepszenia produkcji skózanego sznura okrągłego.

KAMIZELKA

beret, rękawiczki, skarpetki
KAMASZE na drutach

»Moda i Życie Praktyczne«
nr 2

Apel do kobiet polskich o udział w pracy społecznej na zjeździe aktywnych działaczek kobiecych z całej Polski

W dniu 12 bm. odbyło się w Warszawie rozszerzone plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Ligi Kobiet, w którym oprócz 95 członkiń zarządu wzięły udział sekretarki wojewódzkich zarządów Ligi oraz aktywne kobiety z Warszawy i woj. warszawskiego. Ogółem przybyło 18 aktywnych działaczek kobiecych.

Po zagajeniu obrad przez przewodniczącą dr. Sztachelską referat sprawozdawczy z obrad I Kongresu Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet wygłosiła min. Pragierowa, ilustrując licznymi przykładami olbrzymie zwycięstwo kobiet w krajach demokracji ludowej ze Związkiem Radzieckim na czele oraz ciężkie położenie kobiet, znajdujących się pod jarzmem imperializmu w krajach kapitalistycznych, koloniach i półkoloniach.

Min. Pragierowa podkreśliła, że licznie reprezentowane na Kongresie kobiety polskie wniosły niemały wkład w pracę Kongresu, który został bardzo wysoko przez S.D.F.K. oceniony.

Z kolei posłanka Orłowska omówiła szczegółowo znaczenie zjednoczenia klasy robotniczej dla kobiet polskich.

Po dyskusji w powziętej rezolucji w imieniu 800 tys. kobiet polskich, zorganizoowanych w Lidze Kobiet, przyjęto z głęboką radością historyczne uchwały wielkiego Kongresu Zjednoczeniowego i zaprojektowano zwiększenie udziału kobiet polskich w wkład do budowy Polski szczęścia i dobrobytu.

W tym celu Liga Kobiet postanowiła:

Zwiększyć udział kobiet w produkcji drogą szkolenia zawodowego, wzmocnienia opieki nad przodownicami pracy itd.

Spotęgować rolę kobiet w życiu politycznym i społecznym kraju. Wzmocnić pracę uświadamiającą wśród kobiet. Wzmocnić udział i rolę kobiet w wychowaniu dzieci w duchu postępu społecznego.

Wychowanie fizyczne i sport

MIĘDZYKRAJOWE PLANY KOSZYKARZY

Do Polskiego Zw. Piłki Ręcznej na deszcz z Czechosłowacji zaproszenie dla reprezentacji koszykarzy, by w dniu 19 lutego rozegrali w Pradze rewanżowy mecz międzypaństwowy Polska — CSR.

Ceskoslovenska Obec Sokolska proponuje poza tym rozegranie jeszcze dwóch spotkań 20 lutego w Hradec Krolowe i 22 lutego w Benie lub Morawskiej Ostrawie.

Zarząd PZPR zgodził się na proponowane warunki startu, ale z powodu trudności związanych z załatwieniem formalności paszportowych nie może dotrzymać terminu 19 lutego i ze swej strony proponuje datę 27 marca.

Na tym jednak nie wyczerpują się nasze kontakty z czechosłowacką koszykarską. Centrala AZS zaprosiła do Polski mistrzowski zespół Czechosłowacji w koszykówce męskiej — Sokół (Ziżkov), który przybyć ma do nas w pierwszych dniach lutego.

Zespół Sokola (Ziżkov) odwiedzi Kraków, Łódź i Warszawę, gdzie spotka się z drużynami akademickimi.

HOKEIŚCI CHCĄ PRZEPROWADZIĆ ROZGRYWKI LIGOWE

Trudno planować pracę sportową, jeśli głównym warunkiem realizacji planów ma być odpowiednia pogoda. Hokeiści nasi nie przewidzieli jak będzie wyglądać tegoroczna zima, to też już po raz trzeci zmieniają terminy rozgrywek ligowych. Czy te mecze zostaną rozegrane? — Zobaczmy na termometrze, jeśli jest powyżej zera to napewno nie.

Na wszelki wypadek podajemy spotkania i rundy rozgrywek ligowych w dniach 15—16 bm. wraz z obsadą sędziowską: Toruń ZSK Pomorzanie — ZKS Cracovia, Kuchar Waclaw; Giszowiec Siła — AZS (Poznań), Wańszołki. Kraków: Wisła — ZS Gwardia (Bydgoszcz), Wujek. Bytom: Polonia (Bytom) — Legia (Warszawa), Zalewski. Łódź: LKS — KKS (Mysłowice), Wigura. Lublin: AZS (Lublin) — Piast (Cieszyn), Bielecki. Siemianowice: Siemianowiczanka — KTH, Forys Ta-deusz.

Jeszcze jest trochę mrozu może więc zobaczymy mecze hokejowe najlepszych naszych drużyn.

Wznóc pracę wśród kobiet wiejskich mało i średniorolnych.

Umasowić Ligę Kobiet tak, aby do 1 maja rb. osiągnąć liczbę półtora miliona członkiń.

W apelu do kobiet polskich Liga Kobiet podkreślając olbrzymie znaczenie Kongresu Jedności Partii Robotniczych dla kobiet pracujących stwierdza, że jedność klasy robotniczej pomnoży siły twórcze kraju, wzmocni jego potencjał gospodarczy, podniesie kulturę i dobrobyt milionowych mas pracujących.

Zacytowawszy następnie słowa Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruty: „Budujemy Polskę, która będzie troskliwą matką dla wszystkich ludzi rzetelnej pracy” Liga Kobiet tak kończy swój apel:

Kobiety, włączmy się wszystkim w wielkie dzieło budownictwa socjalizmu w Polsce. Robotnicze przodujące w pracy, zdobywajcie czołowe miejsca we współzawodnictwie, pomażajcie szereg przodownic pracy, bierzcie czynny udział w przedterminowym wykonaniu trzyletniego planu gospodarczego.

Chłopki pracujące, walczcie z wyzyskiwaczami wiejskimi, rozbudowujcie spółdzielczość na wsi, powiększajcie hodowle, zwiększajcie uprawę warzyw i zbóż. Bierzcie czynny udział w pracach Rad Narodowych, zdobywajcie wiedzę, usuwajcie analfabetyzm wśród

kobiet. Walczcie z przesądami i ciemnotą.

Kobiety pracy umysłowej: nauczycielki, lekarki, pisarki, artystki — nieście waszą wiedzę w masę dla dobra społeczeństwa.

Kobiety gospodynie domowe, żony i matki robotników i pracujących chłopów, przełamcie obojętność na sprawy ogólne, przepędźcie z waszych serc bierność. Bój toczy się o przyszłość waszych dzieci, o wasze bogatsze, szczęśliwsze życie.

Nowa umowa zbiorowa w fabrykach Państw. Przemysłu Spożywczego

W dniu 11 bm. Państwowy Przemysł Spożywczy, obejmujący 110 fabryk, wytwarzających drożdże, makaron, cukierki, mączkę kartoflaną, surrogaty kawy i namiatki spożywcze podpisał ze Zw. Zawołowym Prac. Przemysłu Spożywczego nową umowę zbiorową, regulującą płace robotników.

Nowy system płac przewidziany w umowie zbiorowej stanowi realną podwyżkę średnio o 10 proc., w odniesieniu do zarobków robotniczych. Przewidywany zarobek robotnika w przemyśle spożywczym wynosić będzie gotówkowo ok. 14 tys. zł. po wliczeniu w tę sumę ekwiwalentów za zniesione kamieci

15, 16 i 17 b. m. we Wrocławiu Wielki zjazd agronomów dla zaplanowania prac w rolnictwie na r. 1949

Aby odpowiednio i planowo przygotować wszystkie prace rolne na rok bieżący. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych zwołuje krajowy zjazd pracowników administracji rolnej i agronomii społecznej, poświęcony zaplanowaniu prac rolnictwa na rok 1949.

Na odcinku produkcji roślinnej — mówi dyrektor Departamentu inż. Pałk — rolnictwo polskie odniosło w roku ubiegłym pełny sukces. Postawione mu do wykonania zadania zostały całkowicie zrealizowane, a w niektórych gałęziach produkcji roślinnej nawet znacznie przekroczone. Osiągnięcia te

znalazły potwierdzenie w przemówieniu ministra Minca na Kongresie P.Z.P.R. oraz w exposé premiera Cyrankiewicza i w wypowiedziach posłów na ostatnim plenum Sejmu Ustawodawczego.

W roku bieżącym, w ostatnim roku realizacji planu gospodarczego, rolnictwo musi podjąć dalsze wysiłki nad podniesieniem produkcji rolnej.

Plany na rok bieżący przewidują m. in. likwidację pozostałych odłogów, zwiększenie arealu upraw roślin przemysłowych i znaczne powiększenie hodowli.

To wszystko stawia przed aparatem terenowym administracji rolniczej szereg nowych i trudnych zadań. Aby te zadania wykonać, cały aparat terenowy Ministerstwa Rolnictwa i R. R. musi być w pełni świadomy celu i odpowiedzialności, musi znać wszystkie szczegóły i założenia planu na rok bieżący.

W tym celu zwoływany jest do Wrocławia na 15, 16 i 17 stycznia br. zjazd pracowników administracji rolniczej produkcji roślinnej t.j. kierowników wojewódzkich wydziałów rolniczych, inspektorów wojewódzkich i powiatowych z całej Polski. Ogółem na zjazd przybędzie ponad 800 osób.

Na zjeździe omówione zostaną szeroko zagadnienia produkcji zbóż chlebowych i roślin przemysłowych oraz zagadnienia podwyższenia produkcji pasz.

Ostatniemu zagadnieniu poświęcona będzie szczególna uwaga, ze względu na wielkie znaczenie pasz zielonych dla podniesienia hodowli, która jest obecnie głównym zagadnieniem rolnictwa w Polsce.

W Roku Jubileuszowym

Obchody Mickiewiczowskie w całej Polsce

Z całego kraju nadchodzą wiadomości o obchodach, względnie przygotowaniach do obchodu 150-ty rocznicy urodzin Adama Mickiewicza.

Powstały w Bydgoszczy Pomorski Komitet Mickiewiczowski, postanowił zorganizować w porozumieniu z Kuratorium Okręgu Szkolnego, konkurs dla młodzieży szkolnej, na najlepszą pracę o Mickiewiczu jako poecie-społeczniku.

Projektowane jest również ogłoszenie konkursu dla świetlic młodzieżowych i fabrycznych na urządzenie najlepszej akademii, poświęconej Mickiewiczowi.

Komitet Pomorski przewiduje poza tym ufundowanie przez społeczność pomorską pomnika Adama Mickiewicza.

Komitet Wrocławski organizuje cykl odczytów oraz imprez artystycznych, w najbardziej oddalonych miastach i wsiach Dolnego Śląska.

Komitet Lubelski organizuje akademie i pogadanki po wsiach i zakładach pracy.

Komitety mickiewiczowskie o szerszym planie pracy powstały ostatnio w Koszalinie i Gorzowie.

Hołd jubileuszowy Ewie Szelburg - Zarembnie

W świetlicy ZAIKS, staraniem warsz. oddziału ZZ. Literatów Polskich odbyło się w dniu 11 bm. zebranie poświęcone uczczeniu 25-lecia pracy utalentowanej pisarki Ewy Szelburg-Zarembiny, laureatki pierwszej nagrody m. st. Warszawy za twórczość dla dzieci.

Po odczytaniu pisma gratulacyjnego ministra Kultury i Sztuki na zebraniu wysłuchano szereg przemówień, czytając zagłoski pisarskie i społeczne jubilatki.

Ewa Szelburg-Zarembina była do niedawna przewodniczącą oddziału sto-

lecznego Z. Z. Literatów, który jej energią zawdzięcza powstanie Domu Pracy Literata w Obarach i założenie pod walim pod Dom Literatów w Warszawie.

W swym dorobku literackim ma 60 książek dla dzieci i młodzieży o ogólnym nakładzie około 2 milionów egzemplarzy, szereg podręczników szkolnych i około 200 audycji radiowych. Służyła zawsze i służy ideałom postępu, solidarności ludzkiej i wolności społecznej wśród milionowych rzesz swych czytelników i słuchaczy.

Zewsząd o wszystkim

▲ Junacy Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej z szeregu „Służby Polsce” w ciągu listopada i grudnia 1948 roku wybudowali 128,1 km. dróg bitych i 8 km. dróg kolejowych. Ponadto junacy wyremontowali 100 świetlic i domów ludowych, wybudowali 26,5 km. i naprawili 15,1 km. rowów, przeprowadzili 8,5 km. linii elektrycznej i 64,8 km. linii radiofonicznych oraz zradiofonizowali 163 budynki.

▲ Walka z plagą myszy w powiatach: elbląskim, malborskim, gdańskim, kwidzińskim i sztumskim, dała bardzo pomyslnie wyniki. Wszystkie ogniska łącznie z wykrytymi w późnym okresie jesiennym, zostały całkowicie zlikwidowane. W akcji jesiennej zużyto 74 tony trutek oraz 3 tysiące dymnych świec.

Najlepszym towarzyszem

w pracy i zabawie jest dla młodzieży tyg. ilustrowany

„Przyjaciel”

K 137-6

Z sali koncertowej

Sprawozdania nasze z sali koncertowej dotyczą na razie tylko i wyłącznie koncertów symfonicznych Filharmonii Stołecznej, która dość późno, bo dopiero w nowym roku, nabiera nieco życia właściwego. Poza wymienionymi koncertami w tej instytucji, nie dzieje się w życiu muzycznym Warszawy nic. Absolutnie nic. Muzyka kameralna nie istnieje wcale. Ba, nawet recitale pianistów, czy skrzypków — zniknęły gdzieś z powierzchni ziemi, a istniejąca podobno Opera warszawska wciąż się przygryzowa i „otwiera” i z tego chyba względu jest właśnie „zamknięta”.

Filharmonia Stołeczna poza koncertami piątkowymi, daje również i niedzielne poranki. Poranek w dniu 9 bm. był, jak nas już raz pouczono, „luźno wiążący się” z koncertem piątkowym w dn. 7 bm. Wykonano wtedy II symfonię Beethovena, koncert fortepianowy A-dur Liszta i „Nokturn” Panufnika, a zamiast „Divertimento” Janiewicza-Panufnika, odśpiewane zostały pieśni Marka i „Pieśni Kurpiowskie” Szymanowskiego.

Dyrygentem był również, jak w dn. 7 bm. Andrzej Panufnik, grała Maria Bilińska-Riegerowa, a umieszczone w programie poranku pieśni, odśpiewała Aniela Szeleńska, której dawno już nie słyszeliśmy w Warszawie. Akompaniowała jej b. dobrze Nelly Bogacka.

Poranek utwierdził w nas uznanie dla dobrej gry i bezbłędnej techniki Riegerowej oraz pogłębił szacunek zarówno dla Panufnika — kapelmistrza, jak i Panufnika — kompozytora. Odniesliśmy wrażenie, że symfonia Beethovena wykonana została trafniej, niż na poprzednim koncercie, a „Nokturn” sprawił przy ponownym wysłuchaniu jeszcze lepsze i silniejsze wrażenie.

Zwartość muzyczna tego dzieła i na pigię w jakim słuchacz cały czas jest trzymany, godne są uznania i podziwu. Jeśli jednak ma to być koniecznie „Nokturn”, nie życzymy sobie i nikomu tak niesamowicie koszmarnych wrażeń aconych, jakich widocznie doznał młody kompozytor.

W orkiestrze wciąż szwankuje strój instrumentów dętych drębianych, a

Póki poranki będą w stosunku do koncertów piątkowych „dłto”, czy choćby „luźno wiążące się”, póty będą takim, czy innym tańszym dublowaniem koncertu piątkowego, w rezultacie chyba będą swemu pedagogicznemu popularyzacyjnemu celowi, który wymaga kształtowania ich z innej zupełnie materii, nie wiążącej się nawet luźno z programami piątkowymi.

Czy II symfonia Woytowicza, a nawet podwójny koncert Brahmsa i „Ekstaza” Skriabina, a zwłaszcza IV symfonia Bruknera — powinny być grane na poranku? Istnieją przecież w literaturze muzycznej dzieła równie dobrane, lecz popularniejsze, których na koncertach piątkowych grać nie wypada. Istnieją utwory koncertowe i operowe, istnieją różne suity — czy wszystko to już nigdy nie będzie u nas grane? Istnieje również personel operowy, są śpiewacy, jest chyba i jakiś operowy chór — czy nie mogłoby im przysłużyć się ich snu zimowego i poprzeczanie do latowego udziału w porankach? Zyskałaby na tym publiczność, zyskałaby Filharmonia Stołeczna, no i śpiewacy nie zapomnieliby śpiewać.

M. BORZECKI

Kolejarz — zdrajca i sabotażysta przed sądem wojskowym w Bydgoszczy

W zmienionej na salę rejonowej sądu wojskowego świetlicy głównych warsztatów PKP w Bydgoszczy przed oczyma 2 tysięcy pracowników kolejowych zasiadł na ławie oskarżonych ich niedawny kolega Wojciech Liebthal, pełniący do sierpnia 1948 r. funkcję kierownika działu tendrowego, w głównych warsztatach PKP w dyrekcji bydgoskiej.

Kim był ten Wojciech Liebthal wyjaśnił to oskarżający go prokurator i akt oskarżenia.

W czasie okupacji Liebthal zajmował stanowisko kierownika na kolei w Pruszkowie, gdzie „wsia- wił się” działalnością wroga wobec narodu polskiego, a w stosunku do swych podwładnych majstrów za opieszałość przy pracy dopuszczał się rękoczynów. Oskarżony jest on również przed Sądem Okręgowym w Warszawie o przyjęcie w czasie okupacji 2 grupy przynależności do narodu niemieckiego.

Tak obciążony zbrodniarzem ma dalsze jeszcze karty swej kryminalnej „służby”.

Akt oskarżenia zarzuca mu m. in., że w okresie od początku 1947 r. do sierpnia 1948 r. będąc na stanowisku kierownika działu tenderowego w warsztatach głównych PKP w Bydgoszczy, dopuszczał się systematycznych aktów sabotażu przez niesumienne wykonywanie na praw bieżących i kompletnych remontów tendrów.

Ponadto przez wykorzystywanie maszyn i urządzeń kolejowych dla produkcji różnego rodzaju sprzętu technicznego, sprzedawanego przez

niego różnym firmom prywatnym na Śląsku, naraził on kolej na wysokie straty.

W pierwszym dniu procesu przy badaniu oskarżonego wyszło na jaw, że z winy Liebthala nastąpiło wykołowanie się pociągu, powodując zniszczenie 6 wagonów, co przyniosło Skarbowi Państwa duże straty.

Poza tym w roku 1946 zawarł on umowę z firmą prywatną „Mazur” i „Otto” na Śląsku na dostawy noży i części do maszyn szwajcarskich i prywatne te zamówienia wykonywał z surowców PKP, w warsztatach tendrowym przy pomocy podwładnych mu pracowników kolejowych w czasie godzin służbowych.

Z transakcji tych oskarżony ciągnął znaczne korzyści materialne, a wykonywanie robót prywatnych w tendrowym kolejowej przyczyniło się do wprowadzenia chaosu do pracy i doprowadziło do wadliwego wykonywania robót obowiązujących.

Liebthal przed Sądem do winy nie przyznaje się. Twierdzi, iż wykonując zamówienia dla firm śląskich, przyczynił się do... szybszej odbudowy kraju, a osiąganie tą drogą nielegalnych zarobków tłumaczy... potrzebami rodzinnymi.

wszystkich — a sam nie poczuwa się do winy.

Proces w kołach kolejarskich budzi wielkie zainteresowanie.

W drugim dniu procesu Liebthala składali zeznania świadkowie.

Wszyscy oni udowadniają w całej rozciągłości winę oskarżonego, który, będąc na tak odpowiedzialnym stanowisku, lekceważył swe obowiązki i dezorganizował pracę w tendrowym.

Winę jego w sprawie wykołowania pociągu pośpiesznego potwierdzili biegli, członkowie komisji, działającej na miejscu, inżynierowie: Janusz Stefański, Tadeusz Kobryn, Gracjan Wasilewski i Antoni Dymalski.

Po zeznaniach świadków i wypowiedziach biegłych, Sąd odrzucił proces do dnia 13 bm., w którym zostanie ogłoszony wyrok.

Adwokat z „wpływami” w więzieniu osiadł za kratami na 5 lat

Sąd Okręgowy w Warszawie skazał na karę 5 lat więzienia adw. Jerzego Różyckiego za to, że powołując się na swoje „wpływy” podjął się zwolnienia z więzienia i spowodowania łagodnego wyroku w sprawie Edwarda Hellwiga, oskarżonego o odstępstwo od narodowości polskiej i wziął za to od Hellwiga 50 tys. zł. tytułem „kosztów”.

W uzasadnieniu wyroku Sąd potępił nielojalność adw. Różyckiego wobec Sądu, która wyraziła się w podrywaniu autorytetu Sądu, przez rozświetlanie podejrzanych podważających czystość i bezstronność działania organów wymiaru sprawiedliwości.

Nacjonalista ukraiński-wróg Polaków skazany na więzienie w Lublinie

W Sądzie Okręgowym w Lublinie odbyła się rozprawa przeciw Bazylemu Iwaciewiczowi, mieszkańcowi Chełma, który w 1939 roku po wkroczeniu Niemców, był jednym z organizatorów nacjonalistycznego komitetu ukraińskiego, współdziałającego z władzami okupacyjnymi w prześladowaniu Polaków.

Iwaciewicz przyczynił się do zajęcia gmachu gimnazjum im. Czarnieckiego oraz do zniszczenia bibliotek szkolnych i eksponatów Muzeum Ziemi Chełmskiej.

Z czynnej działalności antypolskiej wycofał się Iwaciewicz dopiero po klęsce Niemców pod Stalingradem.

Zeznania świadków potwierdziły winę oskarżonego. Sąd skazał Iwaciewicza na 5 lat więzienia.

Falszerze świadectw szkolnych przed sądem w Poznaniu

Na ławie oskarżonych przed Sądem Okręgowym w Poznaniu zasiadli: woźny gimnazjum im. Ks. Piotra Skargi w Szamotułach Edmund Kubacki oraz uczniowie tego gimnazjum — Alojzy Nowak, Stanisław Matej, Bogdan Mikołajczyk i Edmund Haly, oskarżeni o fałszowanie świadectw szkolnych.

Falszerze wystawiali świadectwa na czystych blankietach gimnazjal-

nych i zaopatrywali je w fałszywą pieczęć, bądź też wykradali duplikaty świadectw dawnych uczniów personalia, a wpisywali inre nazwiska.

Sąd skazał woźnego Kubackiego na 3 i pół roku więzienia, Alojzego Nowaka na 2 lata, Mateja na półtora roku, Mikołajczyka i Halego na 8 miesięcy więzienia.

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

Drukarski powielacz offsetowy „Rotaprint”, folio, z wszelkimi dodatkami, sprzedam. Oferty „PAR” Poznań, Ratajczaka 7 pod „1.240”. Kr. 39-1

PRACA POSZUKIWANA

Rymarz samodzielny na wyroby pasów taśmowych i uszczelnień technicznych oraz uprząży kornej poszukuje pracy w zakładach państwowych od zaraz. Oferty „Rymarz”, Targowa 67 Biuro ogłoszeń. 39180-1

UNIEWAŻNIENIA I ZGUR

Zgubiono dokumenty: dowód osobisty, legitymację PPS, odcinki zameldowania na nazwisko Marciniak Kazimierz, Unieradz, gmina Siemysł, pow. Kolobrzeg. Kr. 38-1

Zgubiono legitymację Ministerstwa Poczty i Telegrafów wystawioną na nazwisko inż. Siedlecki Kazimierz. 25027-1

RZECZPOSPOLITA

I DZIENNIK GOSPODARCZY

REDAKCJA: Warszawa, ul. Marszałkowska 3/5. Telefon 424-75, red. gospodarczej: 424-76 przyjmuje od 11 do 12-ej.

ADMINISTRACJA: Warszawa, ul. Daszyńskiego 12, tel. 8-10-26. Administracja czynna w godz. od 9-15 w sobotę od godz. 9-12.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza - Oświatowa „Czytelnik” Warszawa, ul. Daszyńskiego 14.

ADRESY

Administracja główna: Warszawa, ul. Daszyńskiego 16, tel. 871-12. Biuro Ogłoszeń: Daszyńskiego 16, tel. 857-95 i 887-708. Oddziały w kraju: Śląsk: Bytom, Stelmacha 16, tel. 521-93. 50-79 — Katowice, 3 Maja 12, tel. 309-74 — Wrocław, Krupnicza 13, tel. 68 — Łódź Piotrkowska 96. Redakcja 261-58. Administracja tel. 123-33. — W w b r z e: Gdynia, Mściwoja 9, tel. 22-07. — Sopot, Pl. Armii Czerwonej 34, tel. 513-67. — Szczecin, Pl. Hołdu Pruskiego 8. — Bydgoszcz, M. Focha 6. — Kraków, Wielopole 1, tel. 545-60. — Lublin, 3 Maja 4, tel. 25-88. — Poznań, ul. Focha 16, tel.

PRENUMERATA

Miesięczna pocztą na prowincję zł. 4692 Rzeczpospolita i Dziennik Gospodarczy” zaznaczając na odwrocie blankietu dokładny adres. Wysyłki rozpoczynają się z dnem 1-go lub 16-go każdego miesiąca. Prenumerata za granicą wynosi mies. złotych 225 kwart. zł. 675.—

CENNIK OGŁOSZEŃ

Drobne: 30 zł. za wyraz, poszukiwane przez 15 zł. za wyraz, minimum 10 słów, maximum 40. Tłusty druk 100% drożej. Ogłosz. wymiarowe: (za 1 mm. szer. i sznalty): za tekstem do 70 mm. zł. 60; 71—120 mm. zł. 80; 121—200 mm. zł. 100; 201—300 mm. zł. 130; ponad 300 mm. zł. 180; tekstowe do 70 mm. zł. 100; 71—120 mm. zł. 140; 121—200 mm. zł. 175; 201—300 mm. zł. 225; ponad 300 mm. zł. 300; miejsce zastrzeżone 50% drożej, nekrologi: do 70 mm. zł. 60; 71—120 mm. zł. 75; 121—200 mm. zł. 120; 201—300 mm. zł. 150; ponad 300 mm. zł. 200. Bilanse i układ tabelaryczny o 100% drożej. W numerach niedzielnych i świątecznych 30% dopłaty. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Należność za ogłoszenia należy kierować przez P.K.O. na konto Nr. 1-717 — Dział Ogłoszeń.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ:

Biuro Ogłoszeń „Czytelnik” — Centrala w Warszawie, ul. Daszyńskiego 16. i p., tel. 857-93 i 887-08, oddziały miejskie: Marszałkowska 3/5 Poznańska 38, Praga, ul. Targowa 67 (Księgarnia Jęzewska) Księgarnia „Czytelnik” ul. Nowy Świat 47, ul. Marszałkowska 62, ul. Puławska 49, Księgarnia „Wolność” ul. Marszałkowska 45; w Kraju: wszystkie oddziały „Czytelnika” i Biuro Ogłoszeń

Sp. Wyd. Ośw. „Czytelnik” Druk. Nr. 2 B-63477

DYREKCJA

Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę 33 szt. stołów laboratoryjnych w konstrukcji drewnianej na podstawach z rur metalowych, lakierowanych w kolorze białym, 30 szt. szaf lakierowanych drewnianych, biało lakierowanych, eszklonych, ze szklanymi półkami dwudrzwiowych, 10 szt. stolików chirurgicznych, z 2-ma szalkami, z blatami górnymi szklanymi i dolnymi metalowymi, 10 szt. umywalek lekarskich pedałowych 2-butłowych, biało lakierowanych z częściami niklowanymi oraz 60 szt. taboretów na śrubie metalowych, biało lakierowanych.

Szczegółowych danych odnośnie wymiarów i terminów wykonania udzieli kancelaria PIW. Otwarcie ofert 21 stycznia 1949 roku, o godz. 12-ej. Dyrekcja zastrzega sobie wybór oferenta jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn i wypłacenia jakichkolwiek odszkodowań.

Kr 40-0

Dyrektor prof. dr A. Trawiński

Zjednoczenie Energetyczne

OKRĘG NADMORSKI, GDAŃSK
WAŁY JAGIELLOŃSKIE 9

ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę niżej podanego sprzętu przeciwzaparowego:

- 50 szt. gaśnic płynowych „Minimax”
- 5 „ hydronetek wodnych 20 litrowych
- 120 „ gaśnic śniegowych samochodowych 2 litr. ładowanych CO, ze specjalnym uchwytem i wieszakiem
- 40 „ gaśnic proszkowych ciśnieniowych 7 kg
- 2 „ agregatów pianotwórczych
- 2 „ aparatów tlenowych typu „Lech” lub „Drager”
- 1 „ agregatu elektr. oświetleniowego 110/220 V o napędzie silnikowym spaliniowym
- 2 „ baterie gaśnice CO, śniegowych (4 szt. à 30 kg).

Oferty w zalakowanych kopertach bez podania firmy należy składać do dnia 19 stycznia rb. do godz. 10-ej w pokoju nr 410 Wydział Zaopatrzenia, po czym 11-ej nastąpi ich otwarcie. Zjednoczenie zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, częściowe lub całkowite unieważnienie przetargu bez podania powodów. Kr 43-1

DYREKCJA

Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach ogłasza

przetarg nieograniczony

na odsprzedaż tusz mięsnych i skór z ca 10.000 szt. baranów, wykrawionych na produkcję szczeniaka na Stacji Pomorowej „Michałówka”, odległej od stacji kolejowej, Puławy o 6 km. Odbiór będzie następowal partiami w ciągu 6-ciu miesięcy począwszy od 15 lutego 1949 roku. Blizszych danych udzieli kancelaria PIW. Otwarcie ofert 21 stycznia 1949 r. o godzinie 12-ej. Dyrekcja zastrzega sobie wybór oferenta jak również prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn lub wypłacenia jakichkolwiek odszkodowań. Kr 41-0

Dyr. prof. dr A. Trawiński

Zjednoczone Zakłady Przemysłu Nieorganicznego

Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione

Gliwice, ul. Górnych Wałów 25

ZAKUPI

siarczan kobaltu technicznie czysty

w ilościach od kilkunastu do kilkuset kilogramów

Oferty wraz z próbkami przesyłać należy do Wydziału Zaopatrzenia Zjednoczonych Zakładów w Gliwicach. Kr 45-0

Instytucja Państwowa

poszukuje w centrum Warszawy lokalu biurowego, składającego się z:

- LOKALU O 20 IZBACH, powierzchni około 250—300 m²
- SKŁADU SUCHEGO o powierzchni około 100 m²
- GARAŻU NA 1 SAMOCHÓD.

Szczegółowe oferty prosimy składać w Biurze Ogłoszeń „Czytelnik” ul. Daszyńskiego 16 pod: „INSTYTUCJA PAŃSTWOWA”. Kr 44-0

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Nr 1 ogłasza przetarg nieograniczony na wywózkę ziemi i gruzu z terenu budowy między ulicami Wspólną, Kruczą i Żurawią w Warszawie.

Blizsze informacje oraz warunki techniczne uzyskać można w biurze P.B.P. Nr 1 przy Pl. 3 Krzyży 13. Oferty w zalakowanych kopertach, z napisem „Oferta do przetargu na wywózkę ziemi i gruzu z terenu budowy między ulicami Wspólną, Kruczą i Żurawią w Warszawie”, składać należy w Sekretariacie Głównym P.B.P. Nr 1 Plac 3 Krzyży 13, pokój Nr 26.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 25 stycznia 1949 r. o godz. 10.15. P.B.P. Nr 1 zastrzega sobie wolny wybór oferenta, podział robót między oferentów, zmniejszenie lub zwiększenie ilości robót lub unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. Kr 42-1

GDAŃSKI URZĄD MORSKI ZAKUPI NATYCHMIAST:

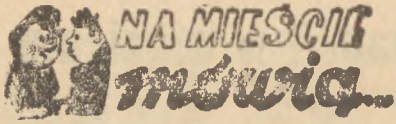
1) 1 silnik elektryczny 3 fazowy asynchroniczny nap. 220/380 V 50 okr./m. moc 0,65 KW 1440 obr./m z wirnikiem zwartym na łapach z normalnym końcem wału, wysokość od podstawy do środka wału 88 mm. Budowa całkowicie zamknięta z chłodzeniem powierzchniowo-żebrowym.

2) 1 silnik elektryczny 3 fazowy asynchroniczny, napięcie 220/380 V 50 okr./s moc 0,25 KW 720 obr./min z wirnikiem zwartym na łapach z normalnym końcem wału. Budowa okapturna.

3) Oprawy wewnętrzne żeliwne z reflektorem blaszanym gazoszczelne do zawieszania ze szkłem przezroczystym z siatką, szerokostrumienne, do żarówek 200 W. E 27 średnica reflektora 400 mm. sztuk 245.

4) Jak wyżej lecz do żarówek 500 W. E 40 średnica reflektora 500 mm. sztuk 130.

5) Pakunek planitowy w płycie grubości 3—5 mm. — I mtr. 2. Oferty należy kierować pod adresem: Gdański Urząd Morski — Wydział Zaopatrzenia, Gdańsk — Wrzeszcz, ul. Morska 22. Kr 36-0

ZE W POCZEKALNI kinoteatru „Palladium” (Złota 7) nie funkcjonuje wentylacja. Trudno opisać to, co dzieje się w tej poczekalni podczas oczekiwania publiczności na rozpoczęcie (względnie ukończenie) następnego seansu. Ponieważ wolno palić, a co najmniej połowa czekujących pali papierosy — już po kilkunastu minutach kłęby szarego dymu wypełniają całe pomieszczenie. Ludzie kaszlą, pychają i przy tym — pociągają się niemilosiernie, jakże temperatura sali automatycznie wzrasta w miarę zwiększania się liczby czekających. Założenie dobrej wentylacji nie jest zbyt kosztowną inwestycją i chyba stać na nią „Film Polski”.

ZE MIMO ZAPOWIEDZI Dyrekcji MZK, iż t. zw. karty przejazdowe będą ważne na całej trasie przejazdu, bez względu na numery linii tramwajowych czy autobusowych, wczoraj znowu dochodziło do szeregu scysji między pasażerami i konduktorami i kontrolerami MZK. W błąd wprowadziła pasażerów nie tylko zapowiedź dyrekcji, ale również fałszywa informacja umieszczona na odwrocie kart przejazdowych.

Nowy system płac jest sprawiedliwy stwierdzają pracownicy Elektrowni

W związku z nową regulacją wynagrodzeń odbyło się na terenie Elektrowni Warszawskiej zgromadzenie wszystkich pracowników tego zakładu.

Z zasadami nowego układu zapoznali zebranych dyr. Elektrowni inż. M. Hinorski.

Zaszeregowanie do nowej tabeli płac, likwiduje dotychczasowe skomplikowane dodatki, daje przeciętnąwyżkę uposażenia zasadniczego o 80 proc. (w najniższych grupach nawet 100 proc.).

Nowy system premiowania usuwa dotychczasową dowolność, ustalając dokładnie normy premiowania, a nowe stawki akordowe wprowadzają jednolitość w miejsce dotychczasowego zróżnicowania akordów. Nadto nowy układ przewiduje korzystniejsze niż dotąd warunki pracy młodocianych, reguluje sprawę odzieży ochronnej oraz zapewnia radom zakładowym i związkom za wodowym dysponowanie funduszami na akcje socjalną.

W sumie nowy układ jest przejrzystszy, ściślejszy, gwarantuje sprawiedliwsze wynagrodzenie pracowników i stwarza warunki dla wzrostu wydajności pracy, a tym samym i polepszenia bytu pracowników.

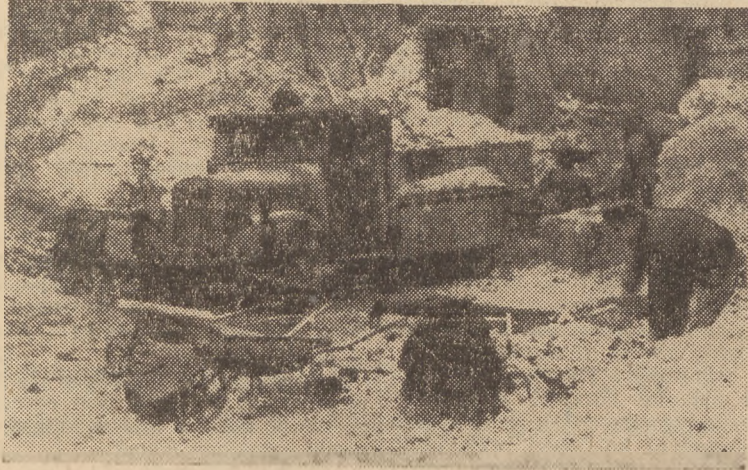
Z wiosną nowa dzielnica Warszawy Oczyszczanie terenu pod Centralny Dom Młodzieży

Projekt budowy Centralnego Domu Młodzieży został już ostatecznie wykonany i zatwierdzony. Obecnie przeprowadza się w dalszym ciągu rozbiórkę ruin położonych na terenie przyszłego CDM. Na wiosnę zostanie rozpoczęta właściwa budowa dzielnicy młodzieżowej, która została zakończona w 1953 roku.

7 BUDYNKÓW

Centralny Dom Młodzieży stanie na terenie ograniczonym ulicami: Marszałkowską, Pl. Zbawiciela, Mokotowską, Koszykową, Pl. na Rozdrożu i nowoprojektowaną ulicą, która połączy ul. Marszałkowską z Pl. na Rozdrożu.

W skład kompleksu gmachów CDM wchodzi 7 zasadniczych budynków. Największy z nich będzie budynek biurowy, którego budowa rozpocznie się na wiosnę b.r. Budynek ten stanie się dominującym akcentem w całym ośrodku młodzieżowym, położonym na historycznej

Dzień po dniu samochody wywożą gruz ze zniszczonych kamienic Alei Wyzwolenia. Na tym oczyszczonym placu staną kompleksy zabudowań Centralnego Domu Młodzieży.

Osi Stanisławowskiej łączącej Wisłę ze Śródmieściem.

W budynku biurowym znajdą pomieszczenie Zarząd Gł. ZMP, władze harcerskie i ZAMP-u oraz redakcje pism młodzieżowych. W pierwszym etapie budowy konieczne będzie dostosowanie niektórych części „biurowca” do przeznaczeń kulturalno-oświatowych.

W dalszym ciągu przewiduje się budowę Domu Oświaty, Domu Sportu, Ośrodka Szkoleniowego, Bursy, Teatru wraz z budynekami kameralnym oraz Hotelu Turystycznego.

Dom Oświaty będzie składał się z dwóch zasadniczych części: Domu Harcerza, przeznaczonego dla młodzieży szkół podstawowych i z Do-

mu Młodzieży — dla młodzieży starszej. W budynkach tych zostaną urządzone świetlice, gabinety techniczne, sale kół dramatycznych, muzycznych, baletowych, pracowni malarskie, rzeźbiarskie, tkackie itd.

KRÓLESTWO SPORTU

Przy projektach budowy CDM uwzględniono nie tylko potrzeby kulturalno-oświatowe młodzieży. W myśl powiedzenia: „w zdrowym ciele zdrowy duch” nie zapomniano także o rozwijaniu sprawności fizycznych. W skład CDM wejdzie „Dom Sportu”, w którym znajdą pomieszczenia: kryty basen pływaki, 2 sale gimnastyczne, sala do gier sportowych, bokserska i zapasnicza. Ale wszystko to jest zaledwie miniaturą olbrzymiej dzielnicy sportowej, która znajdzie się na obszarze zamkniętym ulicami: Myśliwiecką, Łazienkowską, Al. Stalina, Agrikoła i (od strony wschodniej) linią Wisły.

Na tym terenie wybudowane zostaną: pływalnia, przystanek na Wisłę, boiska dla kilku tysięcy młodzieży.

Łącznie dzielnica młodzieżowa zajmie teren o powierzchni 50 hektarów. Będzie to największy tego typu ośrodek w Europie.

SZYBKE POSTĘPY W PRACY

Mimo zakończenia sezonu budowlanego praca na terenie CDM posuwa się naprzód. Z kredytów Akcji Zimowej, która ma na celu zatrudnienie robotników budowlanych w ciągu zimy i dostarczenie cegieł do odbudowy Warszawy, otrzymano 30 milionów zł. Pozwoli to na wywiezienie w okresie od 15 stycznia do 15 marca 30 tys. m. sześć gruzu. Przewiduje się odbiór do 2 mil. cegieł. Przy pracy tej przez cały czas zatrudni się ok. 300 ludzi oraz liczny tabor samochodowy.

Dotychczas z terenu budowy przewieziono przy pomocy Zarządu Miejskiego ok. 100 rodzin z ruin do mieszkań podmiejskich.

Roboty budowlane przy zakładaniu fundamentów 8-mio kondygnacyjnego biurowca rozpoczyna się na wiosnę.

(a)

3 miliardy 380 milionów zł. na SFOS

Ostatnie obliczenia sum wpłaconych do dnia 10 bm. na Społeczny Fundusz Odbudowy Stolicy wykazują, iż ogółem na terenie całego kraju zebrano na SFOS 3 380 milionów zł. W roku 1948 wpływy wyniosły 1 900 milionów. Suma ta, po dokonaniu ostatecznych przelewów z kół terenowych Komitetów Od-

budowy, ulegnie jeszcze zwiększeniu.

Wyniki zeszłoroczne znacznie przewyższają wyniki zbiórki z lat poprzednich, są nawet wyższe od łącznych wyników zbiórki przeprowadzanych w 1946 i 47 roku. Przez te dwa lata zebrano bowiem tylko nieco więcej ponad 1 400 milionów złotych.

Odbudujemy wyższe uczelnie

W państwowym Planie Inwestycyjnym na b. rok uwzględnione są

specjalnie inwestycje Warszawy, jako przyszłego centrum naukowego Polski. W szczególności Plan Inwestycyjny przewiduje wzmocnienie tempa odbudowy i budowy gmachów wyższych uczelni stolicy z położeniem specjalnego nacisku na wyposażenie techniczne i naukowe Politechniki i Uniwersytetu Warszawskiego. Na urządzenia te przeznacza się sumę ćwierć miliarda zł. Zakłady i instytucje naukowe - badawcze otrzymają specjalne sumy z działu Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Na liście takich instytucji figurują: Główny Instytut Chemiczny, Główny Instytut Mechaniki, Państwowy Instytut Elektrotechniczny i Główny Instytut Lotnictwa, który otrzyma fundusze również i z działu Ministerstwa Obrony Narodowej.

Dziś w stolicy

Odczyty

O godz. 18 w sali „Społem” (ul. Różana 16) odczyt pt. „Od demokracji ludowej do socjalizmu”. Wstęp bezpłatny.

O godz. 18 w Klubie Młodych Artystów i Naukowców (ul. Królewska 13) wieczór poe. cki Tadeusza Różewicza pt. „Czerwona rękawiczka” połączony z dyskusją. Wstęp wolny.

Wystawy

MUZEUW WOJSKA POLSKIEGO: Wystawa poświęcona 5-letniej rocznicy „Bitwy pod Lenino”.

MUZEUW NARODOWE: Wystawa jubileuszowa prac Xawerego Dunikowskiego. Wystawa Książki Francuskiej. Stałe zbiory. Galeria Malarstwa Polskiego. Sztuka Zdobnicza. Sztuka Gotycka.

KLUB MŁODYCH ARTYSTÓW I NAUKOWCÓW (ul. Królewska 13): Wystawa fotografii artystycznej: „Praca Robotnika i Rolnika”. Wstęp wolny.

Teatr

POLSKI (Karasia 2): godz. 19 „Pan Jowialski”.

TEATR ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8): o godz. 19 „Zemsta”.

PLACÓWKA (Królewska 13): w sobotę premiera „Pies ogrodnika” Lope de Vega.

TEATR MAŁY (Marszałkowska 81): godz. 19 „Archipelag Lenin”.

„NASZ TEATR” (Marszałkowska 81): godz. 15.15 „Romantyczność” Mickiewicza.

TEATR POWSZECHNY (Zamojskiego 20): o godz. 19 „Zieleni się zboże”.

TEATR NOWY (Puławska 39): godz. 19 „Dom otwarty” (ostatnie dni).

TEATR KLASYCZNY (Mokotowska 13): o godz. 19 „Kobieta we mgle”.

COMEDIA (Szwedzka 2): nieczynny.

TEATR DZIECI WARSZAWY (YMCA) dziś nieczynny.

WROBLEK WARSZAWSKI (Zygmuntowska 3): rewia pt. „Najpiękniejsze Polki”.

TEATR SYRENA (Litewska 3): godz. 19.15 „Nowe porządki”.

AKTUALNOŚCI

AKTUALNOŚCI Nr 1 (Marszałkowska 112): Nowy program nr 54 pocz. o godz. 11-cj.

AKTUALNOŚCI Nr 2

PROGRAM Nr 53, pocz. seansu o godz. 13-cj.

SYRENA (Praga, Inżynierska 2): „Aleksander Matrosów” pocz. 15, 17 i 21. Zw. Zaw. 19. Niedz. i święta o godz. 13.

TECZA (Suzina 4): „Okoliczności łagodne” pocz. 15, 17 i 21. Zw. Zaw. o 19. Niedz. i święta pocz. 12.

ATLANTIC (Chmielna 33): „Harry Smith odkrywa Amerykę” pocz. 15, 17, 21. Zw. Zaw. 19.

PALLADIUM (Złota 7/9): „Obywatel Kane” pocz. o godz. 12.30, 14.25, 19.15, 21.30. Zw. Zaw. 17.00.

POLONIA (Marszałkowska 56): „Kra-katit” pocz. 13, 15, 19, 21. Zw. Zaw. 17.

STYLÓWY (Marszałkowska 112): „Ostatni Mohikanin”, pocz. 13, 15, 17, 21. Zw. Zaw. o 19.

W dniu 14 bm. (piątek) usłyszymy m. in. następujące audycje:
Wiadomości: 5.15 6.10 7.00 12.04 16.00 23.00.

11.40 Dla klas młodszych: „Z naszych pól i łąk”, 12.20 Muzyka popularna. 12.30 Dla wsi: „Uczmy się sami” i Zagadnienia oświatowe wsi. 13.00 Przerwa. 15.25 Informacje lokalne. 15.30 „Muzyka Podhala”. 16.30 Skrzynka. 16.40 „Dunikowski” — poemat. 16.55 „Ciekawostki literackie”. 17.00 Dla przewodników pracy: Koncert. 17.45 „Rebacz przodowy” — pogadanka. 18.00 Mozaika muzyczna. 18.35 „Dzieje jednego strajku” Wasilewskiej (XIV). 19.00 „Goplana”: opera Żeleńskiego. 22.20 „Węgrzy przemawiają do Polski”. 22.50 Muzyka rozrywkowa. 23.10 Muzyka taneczna. 23.30 Koniec audycji.

WARSZAWA II

Wiadomości: 18.00 20.00.

17.00 Dla przewodników pracy: Koncert. 17.50 Muzyka taneczna. 18.25 Zagadnienia warszawskie. 18.35 Pieśni Mendelssohna i Schuberta. 18.55 Sonaty Beethovena. 19.15 „Konie świętowały” i „Grzegorz Kisielkow” — opowiadanie. 19.35 Muzyka lekka. 20.20 Muzyka taneczna i rozrywkowa. 21.10 „Kłapacze u ludożerców” — z powieści BaBssa. 21.30 Muzyka taneczna. 22.05 W warszawskich warsztatach prac. 22.20 Kompozycja tygodnia. 23.00 Koniec audycji.
Polskie Radio ostrzega możliwość zmian w programie.

Wzorowa jadalnia Ligi Kobiet przy ul. Marszałkowskiej

Stołeczna „Liga Kobiet” przystępuje do urządzenia lokalu gastronomicznego, który ma być jeszcze w tym miesiącu otwarty na 1 piętrze przy ulicy Marszałkowskiej 1. Zanim jednak nastąpi oficjalne otwarcie tego lokalu, na kilka dni przed tym zostanie otwarta wystawa, która ma pokazać jak należy urządzać tego rodzaju społeczny lokal przeznaczony jednocześnie i na stołecke i na klub, kawiarnię, bar bezalkoholowy i świetlicę.

Przygotowania trwają. Zarząd zakupuje urządzenia, nakrycia i sztucce. Jednocześnie odbywa się dekorowanie wnętrza. Przy urządzeniu tego lokalu „Liga Kobiet” kieruje się zasadą: skromnie, tanio i estetycznie.

Wystawa trwać będzie kilka dni, po czym dopiero nastąpi otwarcie tej placówki, która ma służyć szerokim rzeszom konsumentów, przede wszystkim ludziom pracy.

Przywilej »pierwszego pomostu« skasowały MZK

Celem usprawnienia ruchu w miejskich środkach komunikacyjnych MZK skasowały wszelkie zwolnienia na korzystanie z prawa wsiadania przez przedni pomost. Zarządzenie to nie dotyczy: umun-

durowanych pracowników MZK umundurowanych funkcjonariuszy MO i KBW, inwalidów o widocznych kalectwie, kobiet z dziećmi na ręku i kobiet w zaawansowanej ciąży, oraz kontrolerów społecznych.

MEGAN

Pomocna dłoń

Niewykorzystane kupony 70-cio przejazdowych kart pracowników (od nr. 1 do nr. 7) już od 12 bm. będą honorowane przez konduktorów. Będzie je można wykorzystywać w dowolne dni na dowolnych liniach. Okólnik Miejskich Zakładów Komunikacyjnych dziś — t.j. 11 stycznia — otrzymały wszystkie stacje MZK. Notatka treści powyższej ukazała się we wtorek w prasie stołecznej.

— Panie konduktorze, czy niewykorzystane kupony są ważne?
— Nie.

— A prasa pisała, że obowiązują w tej sprawie nowe zarządzenie...

— To tylko w prasie takie zarządzenie obowiązuje. Ale nie u nas.

Rozmowa treści powyższej miała miejsce we środę 12 stycznia. Ilość rozmów podobnych do zacytowanej sfery fachowe obliczają na 180 tysięcy.

Okólnik MZK w sprawie kuponów został niewątpliwie rozesłany do poszczególnych stacji MZK w poniedziałek.

Niestety rozesłano go drogą służbową. Znanym systemem „od biurka do biurka”. Kiedy okólnik z chmurnych wyżyn naczelnej dyrekcji Miejskich Zakładów Komunikacyjnych dotrze do konduktorów — tego nie podejmujemy się określić.

Może już jutro.

A może kiedy indziej. Jak się zdarzy. Do jednej stacji MZK tak, do drugiej inaczej. Do trzeciej natomiast wcale. Wskutek np. przeczenia.

Nie chodzi zresztą o przewidywania. Celem niniejszego felietonu jest przyświecić z pomocą dyrekcji Miejskich Zakładów Komunikacyjnych (*).

Ponieważ prasa dociera wszędzie szybciej od papierków przekazywanych z rąk do rąk — redakcja „Dziennika Żołnierzy” ofiaruje dyrekcji MZK szpalty swojego pisma dla drukowania rozporządzeń oficjalnych i okólników.

Gratis i franco. Jeśli MZK wykorzystają naszą propozycję — odległość dzieląca naczelną dyrekcję od konduktorów zmaleje w sposób bardzo poważny.

Bo nawet kolportaż „Czytelnika” — a więc instytucja z natury rzeczy pracująca bez zbytecznego pośpiechu — biega na głowę magistratką drogą urzędową.

*) patrz tytuł.

MEGAN

30 izb szkolnych za 40 milionów

W ramach kredytów inwestycyjnych przyznanych Wydziałowi Szkolnictwa Zarządu Miejskiego. 40 mil. złotych przeznaczono na odbudowę szkół.

Planem odbudowy objęte są szkoły podstawowe przy ulicach: Białolekkiej, Zawiszy, Elbląskiej i Gołtyńskiej, w których mieścić się będzie 30 izb wykładowych oraz pokoje nauczycielskie.

Prognoza pogody

Początkowo zachmurzenie dużej części dnia zmienne z możliwością przy letnich opadach deszczu lub śniegu. Temperatura nocą od minus 4 stopni. Maksymalna temperatura dniem w pobliżu zera.

Bierzesz

żywy udział w życiu sportowym

czytaj „Przegląd Sportowy” szybko, dokładne informacje z meczów i rozgrywek

»Przegląd Sportowy«

Ukazuje się w poniedziałki i czwartki. Do nabycia we wszystkich punktach sprzedaży. K 116-0